

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 8

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Szerkesztőség 8-10. 8-58

NAPILÓ

Működési és kiadási

engedéllyel 165 órára

egy hónapra 56 dinár

Működési

szabályok szerinti

Működési szabályok

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. JULIUS 17.

191. SZÁM

SZERDA

Délszerbia népe tiltakozik a bolgár komitácák véres munkája ellen

A kórházban meghalt két csendőr, akikre a bolgár merénylők Stipben rálöttek

Sztipből jelentik: A bolgár merénylők elleni küzdelem minden fázisát most már pontosan megállapították a hatóságok. Mint ismeretes, az egyik merénylőt Stipben lőtték agyon heves tüzharcban, amelyet a merénylők kezdeményeztek és amelynek során két csendőr is súlyos sérüléseket szenvedett. A másik merénylőt elmenekült és a Raskovice erdő felé vette útját. Itt az üldöző lakosság találta meg és amikor a merénylőt megpillantotta üldözőit, tüzelni kezdett, szerencsére azonban a közelben tartózkodó csendőrök meghallották a lövések zaját, odarohantak és erős tüzelést kezdtek a merénylőre.

A merénylő ekkor bombát dobott üldözőire, hogy így megmeneküljön, de szerencsére a bomba nem tett kárt senkiben és a merénylőt hamarosan leterítették. Zsebében még két Odrin rendszerű bolgár bombát találtak, amelyekben V. R. N. O. jelzés volt belevésve, ami a macedon komitáé jele.

Az agyonlőtt merénylő holttestét beszállították Sztipbe. Lacovics Gyura és Jasics Lázár csendőrök, akik Stipben felvették a harcot a bombázók és revolverekkel felfegyverkezett komitácikkal és a tüzharcban megsebesültek, a kórházban hétfőn meghaltak.

A hősi halált halt csendőröket kedden délelőtt fél tízenykor temették Sztipben impozáns, nagy részvét mellett. A temetésen a város egész lakossága ott volt, minden házra gyászlobogót tűztek és a temetési szertartás a legfényesebb külsőségek között folyt le. A tisztikaszinó előtt Venjamin püspök mondott gyászbeszédet. A temetésen résztvettek a katonai és polgári hatóságok teljes számmal és a kopersókra számtalan koszorút helyeztek.

A temetés után a város lakossága tiltakozó gyűlést tartott, amelyen több felszólalás hangzott el a bolgár komitácák véres üzeméről. A felszólalók hangoztatták, hogy az ország békéjét és nyugalmaát veszélyeztető véres eszközökkel működő szervezetekkel végleg le kell számolni és a kormánynak minden eszközt fel kell használnia, hogy a macedon szervezetek orgvilkos merényleteit lehetetlenné tegye.

A Narodna Odrana nevében Peirovics Száva beszélt, majd a gyűlés rezolúciót fogadott el, amely a következőképpen hangzik:

A bregalnici tartomány népe elítéli a bolgár komitácák véres és rabló munkáját, amely lehetetlenné teszi a békés életet a déli országrészekben. A nemzet békétirése a végét járja és a bregalnici tartomány népe utolsó figyelmeztetést küld Bulgáriának, hogy tartson rendet országában és legyen lojális szomszéd. Nincs senki a bregalnici tartományban, aki ne volna meggyőződve arról, hogy a komitácák munkája összefüggésben van a hivatalos bolgár politikával. A bolgár banditák minden akcióját olyan kevésszámú ember intézi, akik ebbeli működésükben életfenntartási lehetőséget látnak. Az egész tartomány elítéli a bolgár kormány működését, amely aktíve is támogatja a komitácákat hazánk területén való munkájukban. A bregalnici tartomány népe saját kormányától azt kéri, hogy a keleti nem lojális szomszéd Bulgária ellen olyan lépéseket tegyen, amely örökre lehetetlenné teszi, hogy hasonló esetek megtörténjenek.

A bregalnici tartomány a legerélyesebben tiltakozik a Ljapcev-kormány által Radoszlavovnak és a többi büntetésének adott amnesztiája ellen, akik az okkupáció alatt a legborzalmasabb dolgokat vitték végbe és folytatni akarják Ferdinánd gonosztevő akcióját a mi népünk ellen. A bregalnici tartomány követeli, hogy a gonosztevőket adják ki a mi hatóságainknak, hogy a mi bíróságaink a békeszerződés értelmében ítélhessenek feléjük. A nép tudja, hogyan kell ezekkel leszámolni és meg fogja akadályozni, hogy még egyszer így fellépjenek ellenünk. A bregalnici tartomány tisztán látja, hogy államunk egy nagy és organizált ál-

lam, amelynek élén Őfelsége Alekszandar király áll, aki annyiszor adta tanujelét ez országrész kulturális fejlődése iránti megértésnek. A nép teljesen hű királyához és a legnagyobb bizalommal van nemzeti államunk erője iránt.

A rezolúciót a gyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el, majd a nemzeti Himnuszot énekeltek és elkeseredett kiáltások hangzottak el Bulgária és a macedon szervezetek ellen, amelyek orvátmadókat küldenek az országba, hogy itt merényleteket kövessenek el.

A gyűlésről a következő táviratot intézték Őfelsége Alekszandar királyhoz:

A mai nagygyűlésen, amelyet Stipben tartottak meg a július 14-iki áldozatok femetése után, a bregalnici tartomány népe alattvalói hűséggel üdvözli legmagasabb Védőjét és hűségét és odaadását fejezi ki királyá iránt.

Végül táviratot intézték Zsivkovics Petár miniszterelnökhöz is. A távirat szövege a következő:

A mai napon tartott nagygyűlésen Bregalnica egész lakossága impozánsan tiltakozott ellenségeink büntetése ellen. A nép hatalmas és meg tudja magát védeni az ilyen gonoszettekkel szemben és Önt, mint a királyi korány elnökét kéri, tekintélyével hasson oda, hogy a nem lojális szomszédok ezt az ártalmas munkájukat örökre megszüntessék.

Az impozáns népgyűlésen több ezer ember volt fe-

len a bregalnici tartomány minden községéből és városából.

Az olasz követ Ljapcev miniszterelnöknel

A központi sajtóiroda közli: Szófiából jelentik a »Zarija« című lap, hogy Piacentini szófiai olasz követ meglátogatta Ljapcev miniszterelnököt és átnyújtotta kormánya szóbeli jegyzékét, amelyben az olasz kormány kijelenti, hogy

teljes mértékben osztja a bolgár kormány aggodalmát, amely a Bulgária nyugati határán levő nyugtalanságból keletkezett.

Olaszország a legszíntebben azt kívánja, hogy a békét tartsák fenn azon az alapon, ahogy a nagyhatalmak ajánlották.

Szófia lapok a merényletről

A központi sajtóiroda közli: Szófia jelentés szerint a lapok közlik az Avala ügynökség jelentését a stípi harcokról. A lapok általában nem kommentálják a jelentést, csak a felhivatalos Szlobodna Reccs foglalkozik hosszasan a beogradi közleménnyel. A lap többek között a következőket írja:

Nem akarjuk letagadni a támadás tényét. Azok a tendenciózus jelentések, amelyekkel a beogradi ügynökség kíséri ezt a tényt, alapos gyanút keltenek a támadás tekintetében. Első sorban Odrin rendszerű bombát nem használ a bolgár hadsereg már tizenöt éve, már pedig a bombák ilyen hosszú ideig nem maradnak épségben. Csodálatos a beogradi ügynökségnek az a véleménye, hogy a merénylők Bulgáriából azért mentek át Stipbe, hogy ott vasárnap az uccán tartózkodó lakosság közé bombát dobjanak, amikor tudjuk, hogy Stip lakosságának milyen a nemzetisége. Fennmarad még a merénylők ruhájában talált jelzés. Ha a merénylők külön jelzést viseltek, akkor ez bizonyára a beogradi ügynökség téziséit igazolja.

A miniszterelnökség központi sajtóirodája a szófia jelentésekhez nem fűz semmi kommentárt.

Poincaré szerint a Young-tervezet előmozdítja Németország ujjáépítését, tehát biztosítja kötelezettségeinek teljesítését

A francia miniszterelnök nagy beszéde a kamara keddi ülésén a jóvátételi kérdés és a szövetségi háború tartozások összefüggéséről — Heves szóváltás Poincaré és Herriot között — Briand külügyminiszter fontos nyilatkozatot tesz a kamarában a Rajnavidék kiűritéséről

A francia politika sorsdöntő napjai

Párisból jelentik: Négy napos szünet után kedden ismét összeült a kamara, hogy folytassa a háború tartozásokra vonatkozó Churchill-Caillaux és Mellon-Deranger-féle egyezmények ratifikálásának vitáját. Poincaré expozéja, amelyet a miniszterelnök napokon keresztül a farsadag minden jele nélkül 25–30 fokos melegben mondott el,

különösen a kamara jobboldali pártjainak egyes ellenzéki csoportjait meggyőzte a ratifikálás érdekében,

azonban még nem lehet azt állítani, hogy a kormány megnyerte a csatát és hogy az egyezményeket a kormány kívánságának megfelelően a kamara és a szenátus augusztus elsejéig ratifikálni fogja, amely időtől kezdve érvénybe lépnek a szerződések, amelyeknek értelmében

a francia állam hatvankét éven keresztül törlesztő háborús adósságait Angliával és az Északamerikai Egyesült Államokkal szemben.

Poincaré a kamara keddi ülésén folytatta expozéját és kiemelte, hogy a jóvátételi kérdésben a meg egyezés végleges rendezésénél milyen áldozatokat hozott Franciaország és hogy a Young-tervezet milyen előnyöket jelent Franciaországra a Dawes tervvel szemben.

Hangoztatta Poincaré, hogy a szakértőket munkájukban elsősorban az a szempont vezet-

te, hogy előmozdítsák Németország ujjáépítését, ami lehetővé teszi azt is, hogy a német állam hiánytalanul megfelelhessen kötelezettségeinek.

Poincaré részletesen ismertette ezután a tervbevetett nemzetközi jóvátételi bank tervét, majd kijelentette, hogy

Németországnak és Amerikának éppennygy, mint a szövetséges államoknak érdeke, hogy a Young-tervezetet elfogadják és lelkiismeretesen végrehajtsák.

A miniszterelnök beszéde közben szokatlanul élő szóváltás játszódott le Poincaré és Herriot között.

Poincaré kijelentette, hogy a Young-egyezmény legnagyobb előnye Franciaország szempontjából az, hogy elismeri a tényleges összefüggést a jóvátételi kérdés és a szövetségi háborús adósságok között.

Herriot egy közbeszólásában kétségbevonta, hogy ez Franciaországra előnyt jelent.

— Arra az esetre — mondotta Herriot — ha Németország beszünteti jóvátételi fizetéseit, a Young-egyezményben nincs olyan szakasz, amelynek alapján Franciaország szintén beszüntíthetné a szövetségesekkel szemben fennálló tartozások törlesztését.

Poincaré ideges hangon válaszolt erre a közbeszó-

lásra s azt kérdezve Herriottól, elfogadja-e a Young egyezményt vagy sem. Herriot erre azt felelte, hogy minden bizonnyal jogában áll rámutatni arra, hogy a jóvátétel és a szövetségközi adósságok összekapcsolásával csak Franciaországra hárul kötelezettség, de nem a hitelező államokra.

Poincaré miniszterelnök már rendkívül ingerült hangon kiáltott oda Herriotnak:

— Franciaország volt miniszterelnöke tehát szembe mondja Németországnak, hogy a német kormány aláírása semmire sem kötelező!

Herriot nyugodtan válaszolt Poincarénak és kijelentette, hogy semmi olyant nem mondott, amit ilyen elővigyázatlanul lehetne értelmezni, viszont a miniszterelnök rendkívül veszélyes kijelentést tett.

Poincaré expozíciójának befejezése után Briand külügyminiszter szólalt fel, aki a kérdéskomplexum külpolitikai vonatkozásait ismerteti.

Briand felszólalásának azért is különös jelentősége van, mert a külügyminiszter ennek során óhajtja a francia kormány részét ismertetni a rajnai megszállt terület kiürítésére vonatkozólag.

amely kérdés megoldása tudvaleg az augusztusi nagy európai konferencia tárgysorozatának egyik elsőrangú feladata lesz. Briand beszédének az is célja,

hogy egyes elégedetlenkedő csoportokat megnyugtasson és a kormány álláspontjához való közeledésre bírjon. Különösen áll ez a Leon Blum vezetése alatt álló szocialistákra, a radikális szocialista párt balszárnyára és más baloldali csoportok egyes tagjaira nézve, mert ezek a kottériák a leghevesebb harcot hirdetik a kormány javaslatával szemben és azt hangoztatják, hogy

a kormány javaslatát csak abban az esetben szavazzák meg, ha a szavazatok ellenértéke felében a kormány kötelező ígéretet tesz a Rajna-terület haladéktalan és minden feltétel nélkül kiürítésére vonatkozólag.

Briand beszéde és esetleges ígéretei a kormány szertint lecsillapíthatják a kamara baloldali ellenzékét, de ebben az esetben

ismét az a veszély, hogy a baloldali csoportoknak tett ígéretet egyes jobboldali és a kormány koncepciójának már megnyert csoportoknál épp az ellenkező hatást idézik elő.

Ezek a csoportok ugyanis radikálisan ellenzik a Rajnavidéknek 1925. előtti kiürítését és valószínű, hogy halasztó természetű javaslatot terjesztenek a kamara elé, amelynek lényege az, hogy sem az adósságok, sem a rajnai kiürítés kérdésében egyelőre ne történjék döntés.

A keddi és a következő napok kamarai üléseitől tehát rendkívül sok függ, sokak szerint Franciaország jövője, de legalább is az elkövetkező tíz év története.

Összeomlott Bukarest épülőfélben levő legujabb színháza

Eddig négy halottja, tizenegy súlyos és harminc könnyebb sebesültje van a szerencsétlenségnek, amely nagy pánikot keltett Bukarestben

Bukarestből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt Bukarestben kedden délelőtt.

Bukarest legujabb színháza, a Regina Mária-színház, amelynek építési munkálatai éppen befejezés előtt állnak, eddig meg nem állapított okok következtében összeomlott és az építésnél dolgozó munkások egy részét maga alá temette.

Délelőtt tíz órakor, amikor a legnagyobb volt a forgalom, az utcákon, hatalmas detonációhoz hasonló robbanásszerű zaj reszkettette meg a levegőt. Az emberek riadtan szaladtak szét, mert az első pillanatban a napok óta tartó izgatott hangulat következtében mindenki forradalomra gondolt és még a rendőrség emberei is azt hitték, hogy a robbanás egy újabb puccs kísérletét jelenti. A Calea Victoria környéke pillanatok alatt fejvesztett menekülő emberekkel volt tele.

A hatalmas színház összeomlásakor először azt hitték, hogy rendkívül sokan pusztultak el és az áldozatok számát pontosan még most sem tudják megállapítani. A szerencsétlenség színhelyére azonnal kivonultak a mentők, a tűzoltók, a rendőrség és utászkatona-ság és a mentési munkálatok során

délig négy felismerhetetlenségig összeszortolt holttestet és tizenegy súlyos sebesültet ástak ki a romok alól.

A sebesülteket, akik közül többnek az állapota életveszélyes, kórházba szállították.

A szerencsétlenségnek több mint harminc könnyebb sebesültje is van, de még nem tudják, hogy hány munkás hiányzik

és így biztosra veszik, hogy a halálos áldozatok száma még emelkedni fog.

Egy dinárba kerül a szoba a világ legolcsóbb fürdőhelyén

Gamzigrad, a szegény emberek fürdője — Vöröshagymát ebédelnek és szabad ég alatt töltik az éjszakát a gamzigradi fürdővendégek

A mi földrésznünk nem Amerika és meglehetősen ritkaságunkba megy, hogy valaminek a rekordot tartjuk. Technikában, iparban, kereskedelemben és luksuszban ritkán tud olyasmit produkálni a mi öreg világrésznünk, hogy a teljesítményre rá ne duplázza Amerika a maga tömértelen pénzével, féktelen élnivágásával és korlátlan lehetőségeivel.

Ha beszélgetés közben így kezdjük a mondatot: a világ leg... szóval valami egyedülállóról akarunk beszámolni, akkor majdnem minden esetben Amerikát jelöljük meg az illető unicum születési vagy származási helyül. Kétségtelen azonban, hogy ezúttal mégis olyasmiről tudunk beszámolni, ami kétségtelenül egyedülálló a világon és mégis Európában van. A világ legolcsóbb fürdőhelyéről van szó, amelynek híre néhány nap óta járja be a jugoszláv sajtót.

A világ legolcsóbb fürdőhelye Délserbiában van néhány kilométernyi távolságra Zajecsártól. A fürdőhelyet legutóbb újságírók keresték fel, akik cikkeikben a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak a fürdő gyönyörű vidékéről, természeti szépségeiről és gyógyvízéről, amelynek hatása néha egyenesen a csodával határos.

Gamzigradnak hívják a világ legolcsóbb fürdőhelyét. Alig ezer lakosu község, amelynek határában azonban nagyszerű gyógyvízforrás csobog. A lakosok egyszerű földműves emberek, akiknek földszintes parasztházaiiban napi egy dinár bérért kap éjszakai szállást a gyógyulni vágyó fürdővendég. Jelenleg is több, mint négyszáz vendége van a kis szerbiai falunak, a bennszülöttek azonban még sincsenek különösebben megelégedve a forgalommal, mert a vendégek, akik nagyrészt a legszegényebb középosztály soraihoz rekrutálódnak, csak a legminimálisabb összeget költik, úgyhogy a gamzigradiaknak kevés kilátásuk van a meggazdagodásra.

Szinte elképzelhetetlen az, amit a Gamzigradban

járt újságírók irtak a fürdőhely életéről és az ottnyaraláshoz szükséges »tökéről«.

— Gamzigradban — írják egyhanguan — a fürdőlevelek — nincsenek luxus hotelek, hiányoznak az angol kertész által gondozott parkok, nem találunk villákat és kőlakokat, hiába keressük a pezsgő életi gramofonnal és rádióval felszerelt kurszalónt, sőt a jazz is ismeretlen fogalom itt Gamzigradon, de mindezek helyett találunk gyönyörű természetet, vadregényes környéket és ami a legfontosabb, gyógyhatású forrásvizet, amely a legkülönbözőbb betegségek ellen nyújt enyhülést.

A faluska, amely Zajecsar közelében fekszik, joggal tart számot a világ legolcsóbb fürdője elnevezésére. Minden szezonban több ezer fürdővendég keresi fel a faluszkát, nagyrészt olyanok, akik az előző években is Gamzigradon töltötték a szent és tisztában vannak az ottnyaralás költségeivel, amelyek igazán minimálisnak mondhatók.

A nyaralók nagyrésze sátrakban, a szabad ég alatt tölti az éjszakákat, mert ez egyszerű és gazdaságos. Minden szobát levegő és egyenesen a klímától függetlenül a természet és a higiénikusabb, másrészt pedig azért, mert a gamzigradi fürdővendégek költségvetésében az az egy dinár is számottevő összeg, amelybe az éjszakai szállás kerül.

A faluska egyetlen kávéházának öreg tulajdonosa a következő érdekes adatokat mondta el a fürdővendégek életéről:

— Panaszkodni nem panaszkodunk, mert vendégünk volna elég. Ebben az évben is a megszokott, nagy számban özönlnek a fürdővendégek Gamzigradba, persze nagyrészt igen szegény emberek, akiknek nincsenek luxuszüggényeik, nem a mondain fürdőhelyek szórakozási lehetőségeinek és lármájának kedvéért zárandokolnak ide, hanem egyszerűen — meg akarnak gyógyulni. Az én kávéházam az egyetlen szórakozó-

helye a fürdőnek, de napokig nem látok vendéget, mert a gamzigradi idegenek csak nagyrítán tévednek be egy-egy szelét süteményre vagy fagyalatra. A hihetlenséggel határos, de így van: a fürdővendégek nagyrésze kenyéren és vöröshagymán él, amit pár parátért szerez be a piacon. A kenyér és vöröshagyma nemcsak célszerű és olcsó táplálék, hanem igen egészséges is. A legtöbb vendég például orvosi rendelre fogyasztja és láthatólag igen jól tesz neki.

— A gyógyfürrás a falu végén van. Hatásáról csodákat mesélnek a bennszülöttek és a fürdővendégek. Akárhányszor megtörténik, hogy tolószéken hoznak egy-egy sápadt beteget, aki az előírásos kúra után pirosposzsgás arccal, a saját lábán távozik Gamzigradból. A forrás vize kristálytiszt és a Timokból ered, amely a falusktól pár kilométernyi távolságra folyik.

A gamzigradiak kiszámították, hogy a szokásos életmód mellett egy-egy fürdővendég kéthavi nyaralása nem kerülhet többé, mint legfeljebb ötszáz dinárba. A vendégek nagyrésze szerbiai és horvátországi, külföldi egyelőre csak nagyrítán téved a világ legjobb fürdőhelyére, nem lehetetlen azonban, hogy most, miután a sajtó felfedezte a szegény emberek fürdőjét, exotikumra vágyó idegenek is tömegesen fogják felkeresni Gamzigrádot, ahol egy dinárba kerül a szoba és egyáltalán nem kelt feltűnést, ha valaki papírtányérról fogyasztja el a vöröshagymából és barna parasztkenyérből álló egészséges ebédjét.

S. B.

Hathavi fogházra ítélték egy sikkasztó vasuti tisztviselőt

A maga részére hajította be a pótfuvar díjakat

A noviszadi törvényszéken Hartmann Iván tanácselnök büntető tanácsa kedden tárgyalta Hanikov Vsevolod orosz menekült noviszadi vasuti napidíjas bűnügyét, akit az ügyészség hivatalos minőségben elkövetett sikkasztással és csalással vádolt. A vád szerint Hanikov több mint 20.000 dinárt sikkasztott el, azonkívül tizennégyrendbeli csalást követett el azáltal, hogy Nagy Sándortól, az apatinai sörgyár noviszadi tisztviselőjétől tiz és Kovacevics Milántól, az Anglo-Jugoszlavensko petrolejsko drustvo fiókjának tisztviselőjétől négy esetben kisebb-nagyobb összegeket csal ki.

A tárgyalást Hartmann Iván tanácselnök kedden délelőtt fél tizenegy órakor nyitotta meg.

A tárgyalás megnyitása után, mielőtt az iratok felolvasására kerülhetett volna a sor, dr. Szekulics Milán ügyvéd képviselőjében dr. Skreblij Iván ügyvéd, a vádolt védője, Hartmann Iván elnök kizárását kérte, mert Hartmann Iván tanácselnök ebben az ügyben a vádtanács elnöke volt. A bíróság nyomban tanácskozással vonult vissza és az iratokat döntés végett megküldötte dr. Belajdzsics Vladimir törvényszéki elnöknek.

Déli fél tizenkét órakor nyitotta meg újból Hartmann Iván tanácselnök a főtárgyalást és közölte a bíróság határozatát, amely szerint a védő indítványát a bíróság elvetette. A határozat ellen dr. Skreblij Iván semmisségi panaszt jelentett be.

A vádirat felolvasása után az elnök megkezdte a vádolt kihallgatását. A vádolt elmondotta, hogy bűnösnek érzi magát, a büncselekményeket rossz anyagi helyzete miatt követte el. 1925-ben jött Noviszadra és előbb a dohányjövédéki igazgatóság noviszadi raktárházánál, majd a repülőtéren kapott alkalmazást. 1925 őszén a vasutállomáshoz napidíjas minőségben és a főpénztárnál illetékes szolgálatot, ahol az utánvétellel feladott küldeményekről vezetett nyilvántartást. Itt megállapította, hogy több mint egy millió dinárnyi hiány volt a pénztárban, mert téves számfejtés folytán a felektől kevesebb illetéket szedtek be, mint kellett volna. Bejelentésére a szubotical vasut-igazgatóság őt bízta meg az illetékkülönbözet behajtásával. Az elismervényeket minden esetben kiállította és azokat a pénztárnokkal iratta alá. Ezután beszéde az illetékeket a felektől és a pénzt átadta a pénztárnoknak. 1928 áprilisában az állami selyemgyártól 4000 dinárt hajtott be illetékkülönbözet címén, de ezt a pénzt elvesztette. Ekkor követte el az első sikkasztást, hogy az elveszett pénzt megtéríthesse. Később Bröder és Penyő noviszadi szállító cégtől vett fel 1800 dinárt, de ezt a pénzt is elsikkasztotta. Dr. Dungverszky Geodeontól 2000, Forgács Benő noviszadi kereskedőtől 1100, Szrdunianszki Ivántól 400, a noviszadi rendőrségtől 100, az Albusz szappangyártól, Berger Bálintól és másoktól kisebb-nagyobb összegeket vett fel és azokat elsikkasztotta. Nagy Sándortól több esetben, összesen 1534 dinárt, az Anglo Jugoszlavensko petrolejsko drustvótól 930 dinárt csal ki illetékek címén. A büncselekményeket úgy fedezték fel, hogy egy hivatalvizsgálat alkalmával megállapították a hiányokat és akkor le tartóztatták.

Kapetanovics Bozsídár állomásfőnök, Heinzl József főraktárnok, Nagy Sándor és Kovacevics Milán tanukihallgatása után a bíróság kihirdette az ítéletet. A vádoltat hathavi fogházra és négyszáz dinár pénzbüntetésre ítélték a bíróság. Az ügyész felebbezett, míg a vádolt megnyugodott az ítéletben.

A bácskai tartomány területén 88.814 darab Agrárbank részvényt, jegyeztek több mint 44 millió dinár értékben

A noviszadi bankoknál közel tízmillió dinár értékű részvényt jegyeztek

Noviszadról jelentik: Julius 16-ikén járt le az Agrárbank részvényjegyzési terminusa. A jegyzési idő alatt a részvényjegyzés elfogadására jogosított noviszadi bankoknál közel tízmillió dinári részvényjegyzést eszközöltek, amelynek túlnyomó részét, közel hétmillió dinárt, Noviszad város lakossága jegyezte.

A legtöbb részvényt a Narodna Banka noviszadi fiókjánál jegyezték, ahol 6.650 darab részvény került jegyzésre 3.325.000 összegért.

A Narodna Banka fiókja máris összeállította a jegyzett részvények városok, illetve községek szerinti statisztikáját. Eszerint Noviszadon a városi lakosság 2.632 darab részvényt jegyezte. Noviszad után Novibráson volt a legtöbb jegyzés és pedig 2.000 darab, egymillió dinár értékben. Ezt teljes egészében a novibrászi cukorgyár jegyezte, amely a noviszadi bankoknál eszközölt jegyzések sorában, mint legnagyobb részvényjegyző, az első helyen szerepel. Szremszki-karlovcin 833 darab részvényt, Beocsinban 205 darabot, — itt a beocsini cementgyár jegyezte le a részvények legnagyobb részét. — Nádálján 240-et, Hajdusicán százat, Indiján százötvenet, Irgen százat, Sztráribecsejen száznegyvenet, Siden ötvenet, Temerinben negyvenötöt, Sztarapazován harminchatot, Titelen hetvenet, Bácskapalánkán huszat, Csurogon tizet, Bácsko-gradisten tizet és Zsabaljon hat részvényt jegyeztek a Narodna Banka noviszadi fiókjánál.

A Városi Takarékpénztárnál 3.431 darab részvény került lejegyzésre, amelyből Noviszad városa és tisztelőkara 2000 darab részvényt jegyezte, a Szrpszka Trgovacska Banknál 3.375 darab, az Állami Jelzálogbank noviszadi fiókjánál 2.800, az agrárszövetkezetek noviszadi szövetségénél 1.690 darab részvényt jegyeztek.

A noviszadi Kereskedelmi és Iparbanknál 1.422 részvény került jegyzésre 717.000 dinár értékben, amelyből a Kereskedelmi és Iparbank 200 darab részvényt jegyezte 100.000 dinár értékben, egyébként ez volt az első jegyzés Noviszadon.

Összesen tehát az említett bankoknál 19.268 darab részvényt jegyeztek 9.639.000 dinár értékben, de ez az összeg még nem végleges, mert még sok részvényjegyzésről hiányzik a végleges adat, miután tizenöt-

dikén még mindig lehetett részvényt jegyezni és ezek a jelentések részben postán érkeznek, úgy hogy csak egy-két nap múlva lehet a végleges eredményt ismerni. Annyi bizonyos, hogy a noviszadi bankoknál az Agrárbank részvényjegyzés meg fogja haladni a tíz milliót.

A nagyobb jegyzők sorában szerepel a Matica Szrpszka 500 darab részvényvel, a noviszadi munkásbiztosító pénztár tisztviselőikara 100 darab részvényvel, a pénztár vidéken levő szerveinek részvényjegyzése, amelyet a pénztár igazgatósága további 200 darabba becsül.

A noviszadi járásban dr. Popovics Lázár hatékony agitációja következtében a járásra előirányzott 2,5 millió részvény helyett 3.550.000 dinár értékű részvényt jegyeztek.

Mint Becskerekről jelentik, a becskereki állami ügyészség és az ügyészségi fogház tisztviselői összesen 21.500 dinár értékű Agrárbank részvényt jegyeztek. Tekintettel arra, hogy a személyzet csak néhány emberből áll, a jegyzett összeg igen tekintélyes.

Szombori jelentés szerint a főispáni hivatal pontos kimutatást készített a bácskai tartomány területén történt Agrárbank részvényjegyzés eredményéről. A kimutatás szerint

Szomborban	7955 darab,
Szoboticán	9102 darab,
Noviszadon	11800 darab

részvényt jegyeztek. A járásokban a következőképpen oszlott meg a részvényjegyzés:

szombori járás	10.207 darab,
batina járás	2038.
a dárdai járás	2128.
bácskatolnai járás	6675.
odzsacsi járás	8738.
kulaj járás	11.281.
bácskapalánkai járás	5311.
noviszadi járás	7100.
apatini járás	6413 darab.

A kimutatás szerint az egész bácskai tartomány területén összesen 88.814 darab Agrárbank részvényt jegyeztek 44 millió 405.500 dinár értékben.

Látogatás a 90 éves Rockefellernél

Amerika leggazdagabb embere minden reggel golfozik és tizcenteseket osztogat az újságíróknak

Ormond Beach (Florida), július.

— Felesége van?

— Igen.

John D. Rockefeller, Amerika leggazdagabb embere, elővesz kifényesített golfkabátja zsebéből még egy kopott tizcentest és a kezembe nyomja. Az első még a beszélgetés legelején ajándékozta nekem.

— Hát gyermeke? — kérdezi tovább.

Aszott, hervadt arca, melynek ráncai körbe futnak a beesett vékony száj körül, vizsgáló érdeklődéssel fordul felém.

— Igen, uram.

— Hány?

— Kettő.

Két újabb kopott tizcentes hull a kezembe Rockefeller keskeny kezéből.

Az összes pénzek 1926-ból datálódtak.

Azt mondják, hogy az öreg Rockefeller székérszámra szokta hozatni a friss tizcenteseket a pénzverdéből. Úgy látszik, már három éve nem kapott új szállítmányt.

— Az anya él még?

— Igen, uram.

— Az anyja él még?

Kaptam egy ötödik tizest is. A többi pénzt visszateszi a zsebébe. Az igazat megvallva, az apám is öt még, a testvéreim is és számos rokonom is van, de Rockefeller, vagy ahogy a környéken nevezik: »John szomszéd« ezek iránt már nem érdeklődik. De én még így is feltűnően sokat kaptam tőle. Rendszerint csak egy tizest szokott adni.

Emil Lardwig, a Rockefellerről írt életrajzában megírta, hogy az öreg tizesteket ajándékoz azoknak a látogatóknak, akik valamilyen okból megnyerik a tizest. »John szomszéd« nekem nem magyarázta el, hogy mi az oka furcsa »bőkezűségének«.

— Ha az öreg zsebredugja a kezét, az annak a jele, hogy vége az interjunak, — mondta nekem valaki bizalmasan.

Rockefeller most is zsebredugta a kezét, pedig az interjú még meg sem kezdődött. Egyáltalán szó sem lehetett interjuról.

Előzőleg egy fél óra hosszat vártunk Rockefeller-

re, az Ormond Beach Golf Club golfpályáján. Rockefeller, aki rendszerint tíz órakor érkezik ide hatalmas autóján, ma elkésett.

Jókedvűen érkezett meg a kilencvenéves »Pocantico Hills-i bölcs«, aki a napokban ünnepelte kilencvenedik születésnapját. Felnézett a ragyogó égre, a nap-

A kilencven éves Rockefeller

sütésbe — és ledobta magáról a felöltőjét. Ez alatt egy rövid golikabát volt, alatta pedig két selyemruka.

Négyen voltak Rockefellerék. Az öregurat egy bizonyos Mr. White kísérte a leányával és J. P. Lennon atya, egy newyorki katolikus pap, aki nyolcvan éves lehet és már huszonöt év óta együtt golfozik Rockefellerrel, aki sok millió dollárt ajándékozott ez alatt — a baptista egyháznak, melynek buzgó híve.

*

Négy labdaszedő gyerek áll a pályán szélén. Az

egyik rögtön feltűnt az öreg »John szomszéd«-nak. Hosszu, fantasztikusan sovány fickó volt. Óriási cipő, lötyögősen bő nadrág és kabát volt rajta és egy hihetetlenül nagy kalap, amely beesett az arcába, egészen az orráig.

— Le kell fényképeznünk, le kell fényképeznünk, — sugta oda Rockefeller Lennon atyának.

Aztán hozzáfogtak a játékhöz. Miss White és apja ütöttek először, simán, hibátlanul. Lennon atya, a ki próbált golfozók stílusában ütött, persze tökéletesen.

Most következett Rockefeller. Térdét behajlította, görnyedt vállá még jobban előregörnyedt. Egészen lehajolt, fejét előre nyújtotta. Szinte fixírozta a labdát.

— Jó labda! — kiáltotta Lennon atya.

— Bizony, — mondta Rockefeller — és bólintott.

Meg volt elégedve. Sütött a nap, szép idő volt, jól sikerült az első ütés. Ez a napja jól kezdődött.

De második ütése nem sikerült.

— Jó labda, — kiáltotta megint Lennon atya.

— Nem jó, elnéztem, — válaszolt Rockefeller. De hangjában nem volt a bosszuságnak egy árnyalata sem. Nem okolta a rossz ütést, sem a labdát, sem az ütőt, sem a talajt, sem a napot, sem a felhőket. Tudta, hogy ő követte el a hibát.

— Tulgyorsan ütöttem, — mondta aztán fejcsóválva.

A harmadik ütés is rosszul sikerült. A negyedik is. — No még egyszer megpróbálom, — mondta és a szedőgyerek hozott neki még egy labdát. Óvatosan fogott hozzá az ütéshez és remekül sikerült is.

— De ez csak szép volt, — kiáltott Lennon atya.

— Ez már igen, — mondta elégedetten Rockefeller — most nem siettem.

Később még sokszor megisméltődött ez a jelenet. És mikor valamelyik partnere igen jó ütést tett, pénzt nyomott a kezébe.

— Mindig fizet nekünk, ha szépét ütünk, — mondta Mr. White.

Mikor a nap kezdett melegebben sütni, Rockefeller levetette a golfkabátot és a selyemtrikókat is. Így játszott tovább. Néhányszor megint elhibázta az ütést.

— Mindig elhibázom, ha célzás közben felemelem a fejemet, — mondta.

Végig játszott nyolc partit. Mindig csak nyolcat játszik. A nyolcadik parti után talál valamit kifogást és hazamegy.

*

A házat úgy hívják »The Casements«. Nem szép. Mint ahogyan Ford és Edison háza is családást kelt a látogatókban. Néhány évvel ezelőtt vette Rockefeller ezt a házat, butorokkal együtt. Egy anokkódta »került forgalomba erről a házról és berendezéséről. Egy községheli asszony elment a kárpitoshoz és szól neki, hogy hozza féndbe a butorait.

— Ha már nagyon rozoga állapotban vannak, nem vesződöm velük, — mondta a kárpitos.

— Hát nincsenek olyan szép butoraim, mint például Rockefellernek, — mondta élesen az asszony.

— Rockefeller? Pfuj! Neki vannak a legszörnyűbb butorai.

P. R

Rálőtt feleségére a vrndiki postafőnök

Véres családi dráma Pacsiron

Pacsirról jelentik: Véres családi dráma játszódott le vasárnap Pacsiron.

Jovanovics Zsika vrndiki postafőnök felesége, aki pacsiri leány, nemrégiben elhagyta férjét és gyermekeivel együtt Pacsirra költözött a szüleihez. Jovanovics közvetítők útján és levélileg többször kérte az asszonyt, hogy térjen vissza hozzá, majd amikor az asszony erre nem mutatkozott hajlandónak, bosszút esküdött.

Vasárnap délután meglepetésszerűen Pacsirra érkezett és a Krivaja patak partján össetalálkozott feleségével, aki két leányrokonra társaságában a folyó parton sétált. Jovanovics odalépett az asszonyhoz és újból kérlelni kezdte, hogy térjen vissza hozzá. Jovanovicsné ismét tagadólag válaszolt, mire a postafőnök előrántotta revolverét és rálőtt feleségére. Az asszonyt a fején találta el a golyó. Amikor a szerencsétlen nő már a földön hevert, a dühöngő ember még két lövést tett rá, majd futásnak eredt. Üldözőbe vették, de sikerült égerutat nyernie és egészen Sztaramoravicáig szaladt, ahol az ottani csendőrőrson feljelentette magát. Jovanovicsot a csendőrség nyomban őrizetbe vette.

A súlyosan sebesült asszonyt a szuboticeai kórházba szállították, ahol két golyót műtét útján eltávolítottak a testéből, míg a harmadikat eddig nem sikerült kivenni. Az asszony állapota válságos. A nyomozást a családi dráma ügyében nagy eréllyel folytatják.

Letartóztatták Csepin község pénztárosát és végrehajtóját

A csendőrségi nyomozás szerint a pénztáros és a végrehajtó, hogy visszaéléseik nyomát eltüntessék, tüzet idéztek elő a község házában és a lángok nagyszögű pénzt, valamint az adókönyveket elhamvasztották

Oszijekről jelentik: Az oszjeki államügyészség utasítására a csepin csendőrség hétion letartóztaita *Birtics* Pülöp csepin községi pénztárnokot és *Jovicsics* Todor községi végrehajtót.

A letartóztatást, amely Oszijeken is és Csepin községben is nagy szenzációt keltett, hosszú és alapos nyomozás előzte meg. Még a kora tavasszal történt és arról a *Bácsmegyei Napló* is beszámolt, hogy egy napon *éjjel két óra tájban tűz ütött ki a csepin község házában*. A felcsapódó lángokat hamar észrevették és az előhívott tűzoltóság két óra leforgása alatt eloltotta a tüzet. Mikor a hatóság emberei az épületbe behatoltak, megállapították, hogy a tűz a községi pénztár helyiségében ütött ki és innen terjedt tovább. Már az első pillanatban gyanus volt, hogy a tűz épen ebben a szobában keletkezett és míg minden más sértetlen maradt, az adókönyvek és nagyobb összegű pénz, amely az egyik fiókban volt, elégett. A nyomozás során megállapították, hogy előző este *Birtics* és *Jovicsics* dol-

goztak abban a szobában egész éjjelig. Távozásuk után másfél órára kinttött a tűz. Annakidőben kihallgatták *Birtics*et, aki azt mondta, hogy *Jovicsics* leszámolt neki a behajtott pénzzel és ezért tartózkodtak olyan hosszú ideig a helyiségben. Történetesen nem volt nála a pénztárszekerény kulcsa és így az átvett összeget iróasztalának fiókjába tette, ahol a pénz, mint megállapították, elégett. A csendőrségnek nem voltak pozitív bizonyítéka *Birtics* és *Jovicsics* ellen, miért is lát-szólag beszüntették a nyomozást, azonban titokban folytaták azt és most *szülys bizonyítékokat produkáltak Birtics és Jovicsics ellen, akik a nyomozás adatai szerint, hogy bűnös visszaéléseik nyomát eltüntessék, tüzet idéztek elő.*

A csendőrség a nyomozás adatait beérjesztette az oszjeki ügyészségnek, amely a felmerült gyanúkok alapján elrendelte a községi pénztáros és a végrehajtó letartóztatását. A letartóztatottakat bezárolták az oszjeki ügyészség fogházába.

MESÉL AZ UCCA...

PILLANATFELVÉTELEK A SZUBOTICAI UCCÁN ÉS A RENDŐRSÉGEN

Ha a szív és a szem fényképezőgéppel járunk az uccán, beállított objektívvel megállunk az uccasarkon és a siető, rohanó emberek, ordító autók, füstfelhők és izzó falak felett elcsattantjuk az exponáló gombot, bizonyosan akad a lemezen olyan kép, amelyet a fásultság ezüstnitratjával bevont lélek nem érez meg a nagy száguldásban.

Holló a hollónak...

Krisztina a faluról jött be a tavalyi cselédkönyvvél. Takarosan fel volt öltözve és mialatt a vonat megperzselte réteken szaladt át vele, az új helyről álmodozott.

— Milyen lesz, vajon milyen lesz az új nagysága — ez a probléma ütődött szívéhez, valahányszor zökent egyet a vonat. Mi más gondja is lehet egy cselédlánynak. Kis batuját egész úton az ölében szorongatta, mert lelkére kötötte az anyja, hogy tartsa magát távol a rossz emberektől, akik megkörnyékezik az ilyen fiatal, romlatlan lelkeket.

Krisztina romlatlan lélek volt, pedig már kétszer szolgált a városban és mégse szívtá be azt a bűnös kábító levegőt, amely megrontja a falusi szíveket.

— Szubotica — kiabálta a konduktor és Krisztina elfogódottan lépett az új élet földjére. Biztosan zsi-bongott a feje és kalimpált a szíve, amikor az állomás előtt megállt és egy darabig nézte a fákat és a látóhárt elzáró házakat. Mint a felhőkarcoló, úgy tüntek fel neki a pöttömnyi kis viskók után.

Ami ezután történt, azt sirva meséli el a rendőrségen *Prodnovics* Mladen rendőrkapitány előtt, akinek jó szíve és sok jó szava van az ilyen csalódott kis szolgálókhöz.

— Megszólított egy olyan kinézésű lány, mint én és azt kérdezte, van-e már helyem, — szegei Krisztina és harsószemnyi könnyek folynak le az arcán. — Azt mondtam neki nincs, mire ő azt kérdezte, ki borja vagyok.

— Nagyvarjas Krisztina — mondta akkor a kis cseléd, akinek módfelett tetszhetett, hogy itt az idegenben ebben a finomkultúrú városban otthoni nyelven szólítják: »ki borja?»

Az a másik, akinek már bizonyosan alapos tapasztalatai lehettek, mert oda se nézett a hegy magas bakákra, akik le-fel defilíroztak előttük a parkban, azt ajánlotta, hogy majd szerez neki egy jó csendes helyet.

— Megörültem, mert én teljesen ösmeretség nélkül állok itt Szuboticán és beszédbe elegyedünk. *Vikinek* mutatkozott be és azt mesélte, hogy itt szolgál a közelben és nála hálhatok éjszakára.

A Viki, amúgy városi gavallériával kezelte új kis killégináját és Mehmedtől kétszer vett egy dinárért foglyalot. Be is esteledett, ők még mindig ott ültek a parkban jó barátságban.

Mikor besötétedett, a Viki azt mondta, indulhatnak, mert teritnie kell a nagyságos uréknak a vacsorához. A parkkal szemközti nagy, sárga palotához mentek.

— Az ott fent a mi ablakunk, látod — mondta büszkén Viki — add ide a cókmozdat, majd én felviszem, hogy ne vegye észre a nagysága, mert nem szereti, ha vendégeket fogadok éjszakára. Figyeld az ablakot, majd intek és akkor te is jöhetsz utánam.

Ezzel Viki eltűnt a kapuban és elvitte a kis Krisztina batuját. Krisztina várt egy félórát és szemét le nem vette a második emeleti ablakról, de Viki feje csak nem akart megjelenni, hogy megadja a jelt a bevonulásra. Emberek tolongtak el mellette és ide-oda sodorták

a kis cselédet, aki végül megunt a várást és felment az emeletre.

Találomra bekopogott és kérdezte ott van-e a Viktus.

— Itt nincs Viktus, itt Julis van.

Fene nagy volt a palota és ő sorba kopogtatta az ajtókat Viktus után kérdezősködve. Minden volt: *Julcsa*, *Anna*, *Klára*, *Boris*, *Örzsí*, *Ilon*, csak *Viki* nem volt egyik lakásban sem.

Aztán bezárták a kapukat és ő kinmaradt az uccán. Éjfélkor még ott pityergett a sarkon, egyre csak az ablakokat figyelve. Ez viszont a *sarki rendőrnek tünt fel és bekísérte a Krisztinát.*

— Hát nem látta, hogy az egy átjáró ház? — kérdezi a rendőrkapitány szeliden.

— Nem vagyok én még olyan raffinált, tekintetes ur — feleli büszkén a kis cseléd. — Látam, hogy ő is szögölt, aztán oly' szépen is beszélt, meg az a fagy-lalt, nem gondoltam én semmi rosszra...

— És mi volt a batyuban?

Erre az emlékeket felidézve kérdésre újra sirni kezd és minden szó után zokkan egyet.

— Benne volt az ünneplő rózsaszín, még csak egyszer volt rajtam, — vasárnap. Két alsósoknyia slingelve, zsebkendők, pruszlik, hálórékli, meg mi egyéb hucimuci...

A szegény kis cseléd lány szegény neszesszerjét elvitte a holló, aki éppen olyan volt, mint Krisztina...

A Vikit keresi a rendőrség.

Ali és Konstantin

A fagyaltosokra rossz idők járnak és a holt csak akkor mozog, ha tolják. Ilyen dekonjunkturális viszonyok között nem csoda, ha a végsőkig kiéleződtek a kenyérharok a fagyaltosok társadalmában.

Ali *Juszupovics* és Konstantin *Csuburovics* reggel elfoglalták édes szekerükkel a kijelölt placcot. De mivel nem ment a holt egyre közelebb tolták egymáshoz a kis csegettűző kocnikat, hogy legalább beszélgetéssel üssék el az időt.

Közben az arcaikat fürkésztek.

Ali volt az ucca kedvence és az összes hazátlan kis síhederek ott tolongtak körülötte, vágyakozva nézve a ragyogó rézkupra, amely zárva volt előttük, mint a mesebeli barlang.

Egyszerre csak a távolban feltűnt egy ember, aki feljött tartott. Az atyafi messziről odaszólt nekik:

— Na ide egy dinárért!

A felszólító mondatból hiányzott az *állomány*, ami nem lett volna nagy baj, de hiányzott az *alany* is.

— Ki adjon a dinárért? Ali, vagy Konstantin?

Minden bosnyáknak maga felé hajlik a keze és egyszerre ugrottak a rézfedőnek. Lázasan megtömték a kis ostyakupot sárga vaníliával és egyszerre rohantak a kundsajt felé.

Ali volt a gyorsabb, és Konstantin ott állt a kiadagolt fagyallal és a forró dihhel, amely előntötte a szívét.

Egymásnak mentek azzal a csatakiállással, hogy »ne vedd el az én bevőmet. Le a piszkos konkurenciával«. Gyűrték, döngönyözték egymást, egyszerre csak megcsillant a bicska is Ali kezében...

Az uccai síhederek ezalatt felmászni az őrizetlenül maradt tükrös kocsiakra és könyéjük vájkáltak az édeségekben. Ugy habzsozták marokszámra a finom vaníliás szladoledet... Mire a harcnak vége lett, a fagyallatnak is hűlt helye volt...

Ha két bosnyák a koncon marakszik, a szubotici síhederek képesek megenni tiz kiló szladoledet, amiből szerény számítás mellett Ali és Konstantin kiáruáltak volna fejenként a kétszáz dinárt.

Igy azonban ennyit fizettek fejenként a rendőrségen botránysos uccai veredékért.

A modernizált apacstanya

Kis, piszkos, maszatos csapszék valahol a szubotici periferiákon. Az építkezési láz azonban valóságos kis várost varázsolt köréje és a régi tulajdonos a kocsmát eladta egy agilis fiatalembernek, aki jó üzletnek tartotta a butikot, mert látta, hogy körülötte egyik napról a másikra házak nőnek ki a földből.

Az ajó felett rozsdáérté táblán még fel lehetett fedezni egy háboru előtt festett sóskifli és egy söröspohár fákó nyomait. Itt találkoztak esténként a koldusok, mert itt nem kellett attól tartaniok, hogy a t. adakozó felfedezi őket. Savanyu kocsmaszag ette be magát a foltos falakba, az asztalok deszkalapjára írták fel a máriászók és a huszonegyezők a poéneket.

A söntés felett egy feltele táblán az adások nevei voltak kiügyesztve községemlére (megjegyzem ez itt nem diffamáló dolog.) A nevek mellett krétával kis vonások álltak, amelyek, mint megtudtam, egyenként két deci spricceert jelentenek. Ez okos berendezkedés volt, mert a vendég állandóan láthatta, hogy áll a számlája. Nagyszerűen ment a lebuji, sőt, mi több romantikus hírneve is volt a környéken. Az ősi piszok, amely itt minden befedett, a szürkeség, a szenny, mint drága patina tapadt mindenre, különös, misztikus varázst és meghittségeit kölcsönözve a helyiségnek. Csak a tengerparton vannak ilyen kétes, zavaros matrőkocsmák és Szuboticán csak itt lehetett látni igazi apacokat zsebmetszőktől felfelé. Regényes montmartrel hely volt és mi tagadás nagyon jól ment.

Most a modern kor következményeinek megfelelően az új tulajdonos átalakította a helyiséget. A falakat szép minták horitják, köröskörül fogasok vannak, új székek, az ablakokon függönyök, az asztalokon terítők és fogvájó, kint ragyogó friss festékszagú tábla, amely fennszóval hirdeti, hogy italk, meleg és hideg ételek bármikor kaphatók. Este villany ég az ajtó felett, bent is villany hint szét nappali fényt, rend van és zene is fog játszani.

Ezzel szemben a kocsmá üres.

A csavargók, az éjszaka madarai, a szökevények, a körözöttek, a koldusok, a hazátlanok, kucsérek, vándorok, hamiskartyások, tolvajok, a kocsmá vidám és gálans lovagjai elmenekültek. Elriasztotta őket a fény és a tisztaság, a fehérpiros mintás falak, a terítő az asztalon és a fogvájó. Főleg pedig ez a tábla:

»A padlóra köpni szigorúan tilos.«

Ez főleg ez az, ami kiugrasztotta őket a higienia szabályai szerint modernizált, ventilátorral felszerelt »éjszékéből«. Hogy ők ne köphessenek oda, ahová akarnak. Ez sok, ez csorbítása legelemibb jogaiknak. Elvándoroltak máshová.

Az új kocsmá pedig nem megy, mert polgári uraknak túl szegényes, a vidám szegényeknek pedig túl előkelő. Fényes, hogy szinte nem mernek leülni, a pincér pedig azt kérdezi: »Parancsolnak az urak?«

A tulajdonos a jövő héten kidobálja az új asztalokat, a fogvájót, a villanyt és a ventilátort és visszarakja a fekete táblát és a falakra visszafestik az évtizedes piszkot. Szabad lesz a padlóra köpni és a pincér is kirepül, mert kijelentette, hogy nem bír vért látni...

Szegedi Emlil

Taxamérő vagy hatósági tarifa?

A bérkocsisok után az autók viteldíját is szabályozni kell Szuboticán

Szubotica város főkapitánya néhány nap előtti rendeletet bocsátott ki az autók és motorbiciklik hajtásának szabályozásáról. Ennek a rendeletnek már látható hatása van, mert megjelenése óta az autók és a motorbiciklik, valamint a kerékpárok a város belső területén az eddiginél jóval kisebb sebességgel hajtának és nem veszélyeztetik a járókelők testi épségét.

Az autókérdés azonban ezzel a rendelettel még nincsen elintézve és rendezésre vár még elsősorban a taksa kérdése. A szubotici bérutó viszonyokat legjobban azzal lehetne jellemezni, hogy van egy bérutóállomás, van huszonöt taxiautó, csak épen taxa nincs. A söfförök legtöbbszörre az utas fizetőképességétől teszik függővé, hogy mennyit kérjenek egy fuvarért. Ha látják, hogy az autót bérelni szándékozó utas fizetőképes és főleg, ha társaságban van, akkor az utért sokszor kétszerannyit is elkérnek, mint olyan esetben, ha az utasból nem néznek ki sokat.

Meg kell itt jegyezni, hogy a szubotici bérkocsisok számolva a helyzettel és a rossz gazdasági viszonyokkal, éppen a héten önként, saját elhatározásukból leszállították a viteldíjakat. Amióta ezt megtették, többen is veszik igénybe a bérkocsikat, mert a közönség ugyanazt az utat, amiért az autónak ötven vagy hetven dinárt kell fizetni, bérkocsival meglehetősen huszarmint dinárért. A bérkocsinál még a várakozási időt sem kell megfizetni.

Ezzel szemben, ha valaki autón tesz meg egy utat,

ohasem tudhatja, mennyit fog fizetni, ha csak előre pontosan ki nem alkudja a sofőrrel a viteldíjat, már pedig az alkudozást legtöbbször nem szeretik és nem is érnek rá, hiszen ép azért bérelnek autót, mert sürgős dolguk van. Kivételt képez, ha az utas vidékre akar menni. Ilyen esetben megállapodnak a kilométerpénzben. Itt viszont az a helyzet, hogy az egyik sofőr kilométerenként hat dinárt, a másik négy dinárt kér.

Leginkább azonban Pálcs és Szubotica között kellene egy az autótaxisok mint a közönség érdekében rendezni az autótaxi-díj kérdését. Szuboticától Pálcsig nem egészen hét kilométer az út. Ezt az utat rendes körülmények között tizenöt perc alatt könnyen meg lehet tenni. Ha a közönség abban a helyzetben volna, hogy harminc-negyven dinárt kérhetne autót Pálcsra, akkor nem állnának az autók utas nélkül az állomáson óraszámra, hanem minden bizonnyal állandó forgalomban lennének Szubotica és Pálcs között. Ez nemcsak a szuboticei közönségnek szolgálna előnyére, hanem az autótaxisoknak is. Ha egy taxi autót harminc-negyven dinárért meg tenne egy pálcsi fuvar, egész bizonyos, hogy visszafelé is kanna utast, úgy-

hogy egy utért hetven nyolcvan dinárt kereshetne. Most azonban a helyzet az, hogy egy pálcsi utért elkérnek nyolcvan dinárt, esetleg többet is, aminek az az eredménye, hogy nincs utas. Egy polgári család három-négy tagja villamoson Pálcsra és vissza 26 dinárt fizet. Nagyon sokan szívesen fizetnének tíz-husz dinárral többet, hogy autót negyedannyi idő alatt tegyék meg az utat és különösen jó üzletet csinálnának a sofőrök vasárnap, amikor olcsó tarifával egymásután négy-öt fuvarot tehetnének meg naponként oda-vissza.

Az kétségtelen, hogy az egész kérdést legalap-
sabbban azzal lehetne rendezni, ha minden hérautón taxaméter volna és a viteldíjat hatóságilag állapítanák meg. Az autókhoz taxaméterrel való ellátása azonban az érdekeltek szerint nagyon költséges lenne, bár úgy tudjuk, hogy lehetne taxamétert bérelni is. Mindenesetre ez komplikálná az ügyet, holott egyszerűen és gyorsan meg lehetne oldani a kérdést, ha egységes díjszabást állapítanának meg egy a városi, mint pálcsi és a vidéki utért és a tarifát kinyomtatva jól látható helyen kifüggesztenék minden autóban.

az orosz támadás különben sem érné váratlanul Kínát, miután a katonai hatóságok minden szükséges ellenintézkedést megtettek és a nagyarányú mozgósítási tervet már régen kidolgozták

s a csapatszállításokat a legrövidebb időn belül tudják lebonyolítani.

Pekingből érkező jelentés szerint Moszkvából repülőgépen a szibériai Irkuckba érkeztek az orosz kormány kiküldöttei, hogy abban az esetben tárgyalásokat kezdjenek a kínai kormány képviselőivel, ha a nankingi kormány az orosz ultimátumban bejelentett követelmények elkerülése céljából ilyen tárgyalásokra hajlandóan nyilatkozik.

A helyzetet Nankingban és Mandzsuriában is bizakodóan ítélik meg.

Londoni beavatott körökben

teljesen kizártnak tartják, hogy az orosz-kínai konfliktus háborúra vezessen.

A Times vezércikkében rámutat arra, hogy a moszkvai hadikészülődések nem hátráltatják ugyan az angol-orosz diplomáciai viszony újrafelvételét, azonban az orosz-kínai háború igen rossz propaganda volna Angliának a szovjetkormányval való diplomáciai viszony újrafelvételénél.

Mint Berlinből jelentik, a moszkvai és leningradi amerikai laptudósítók egybehangzó jelentése szerint a Kína ellen indított orosz akció súlyos konfliktust idézett elő Litvinov és Karahan között.

Litvinov arra az álláspontra helyezkedik, hogy Oroszországot köti a Kellog-paktum és hogy a Kínához intézett háromnapos ultimátum csak blöffnek tekinthető, ha a szovjetkormány nem hajlandó a Kellog-paktum keretein belül haladéktalanul megragadni minden eszközt arra, hogy a felmerült konfliktust békésen oldja meg. Ezzel szemben Karahan szerint

Szovjetország aláírása a Kellog-paktumon nem kötelezheti a moszkvai kormányt arra, hogy lemondjon olyan konfliktusok háborus elintézéséről, amelyek Oroszország létérdekeit érintik. Litvinov viszont azt akarja, hogy kérjék fel Amerikát döntőbíróul,

ha a nankingi kormány nem ad kielégítő választ az orosz ultimátumra.

Hétfőn este a berlini kínai konzulátus előtt mintegy száz kommunisták verődött össze, akik tüntettek Kína ellen.

— Le a nankingi rablókkal! Le a kínai gyilkosokkal! Védelmet a szovjetunióknak! — kiáltották a tüntetők, akik a kínai konzulátus minden ablakát kövekkel bezúzták. Mire a rendőrség megérezte, a tüntetők szótisztoródtak.

Maniu megegyezett a romániai magyar párttal

A magyar képviselők nem vonulnak ki a parlamentből és a kormány biztosítja a magyar nyelv használatát a nemzetiségi vidékeken

Beogradból jelentik: Bukarestből érkezett jelentés szerint a magyar párt és a kormány között megegyezés jött létre.

A megegyezést hétfőn egész éjszaka tartó tárgyalások előzték meg és kedden reggel hét órakor írták alá.

Már a kamara hétfő esti ülésén nagy feltűnést keltett, hogy a liberális ellenzék kivonulása után a magyar képviselők, annak ellenére, hogy Bratianu ígérekkel és fenyegetésekkel akarta rábírní a magyar pártot, hogy csatlakozzék az ellenzék akciójához, nem hagyták el a parlamentet. Ekkor már megkezdődtek azok a tárgyalások, amelyek egész éjszaka folytak a magyar párt képviselői és a kormány megbízottai között és amelyek eredményeképpen

a magyar párt elhatározta, hogy résztvesz a közigazgatási reformjavaslat feletti vitában és a kamarában Hegedüs Nándor, a szenátus-

ban Gyárfás Elemér fejtli ki a romániai magyar párt álláspontját.

A magyar pártnak az éjszakai tárgyaláson jelentős engedményeket sikerült elérni és

a kormány különösen a kisebbségi nyelvhasználat terén tett értékes engedményeket, amelyeket azonnal írásba is foglaltak.

A megállapodás szerint a kormány hozzájárult ahhoz, hogy a tulajdonon magyarokta vidékeken a községi és a megyei képviselőtestületi üléseken a magyar nyelvet is használják, továbbá, hogy a kinevezett tisztviselők a képviselőtestületi üléseken nem szavazhatnak, hanem csak a választott tisztviselők. Kötelező ígéretet tett a kormány abban az irányban is, hogy magyarokta községeket nem fog románokta községekhez csatolni.

Az aláírt megállapodást a magyar párt nevében gróf Bethlen György, a párt elnöke vette át.

Az Európai Egyesült Államok terve nem irányul Amerika ellen

A francia jobboldali lapok is magukévá teszik Briand tervét

Párisból jelentik: A lapok még mindig élénken kommentálják Briand külügyminiszter tervét: az európai államszövetség megalakítására szolgáló nemzetközi konferencia összehívását. A baloldali sajtó újból hangsúlyozza, hogy

az Európai Egyesült Államok nem irányulnak harmadik hatalom, legkevésbé az Amerikai Egyesült Államok ellen.

A Volonté szerint az európai országok egyesülését gazdasági és pénzügyi szempontokból Amerikának is örömmel kellene üdvözölnie. A lap óva inti Európát attól, hogy Amerika szimpá-

tiáját ellenséges hangulattá változtassa és Páncurópat úgy tüntesse fel, mintha az az európai államok harci eszköze lenne az Amerikai Egyesült Államok ellen. Az *Ere Nouvelle* érélyesen követeli azt, hogy

az európai államszövetség ne a kormányok megegyezésén, hanem a népek egyesülésén alapuljon.

Már a jobboldali sajtó is magukévá teszi Briand elgondolását és a jobboldali *Victoire* a svájci államszövetségre való utalással lelkes hangon üdvözli Briand tervét.

Uj autódíjszabás Noviszadon

A noviszadi rendőrfőkapitányság kedden új autódíjszabást állapított meg, amely azonnali hatállyal életbe lépett. A díjszabás több pontban eltér az eddigi díjszabástól és megszünteti az eddigi díjszabásnál érvényben volt gyakorlatot, amely szerint a fuvardíj az autósok számától függ. Ezentul az autótaxisok száma nem lesz befolyással a fuvardíjra, amely aszerint van megállapítva, hogy az autó négy, vagy hatüléses-e. Ezentul egy négyüléses autó fuvardíja 70 dinár (eddig 80), hatüléses kocsinál 80 dinár. A hajóállomásra, vagy vissza egy négyüléses autó fuvardíja 25, egy hatüléses 30 dinár. Vasúthoz, vagy vissza a fuvardíj négyülésesnél 25, hatülésesnél 30 dinár. Eddig egy autódíj vasúthoz, vagy vissza 20 dinár volt. A hajóállomásról a vasúthoz, vagy vissza, négyüléses 20 dinárba, hatüléses 25 dinárba kerül. Lakodalmaknál, négyüléses óradíja 80, hatüléses óradíja 100 dinár. Ugyanennyi a fuvardíj keresztelőknel is. A strandhoz a fuvardíj négyülésesnél 25 dinár, hatülésesnél 30 dinár. Eddig egy négyüléses kocsin a fuvardíj a strandra, egy személy után 15 dinár volt, minden további személyre öt dinár. Temetőeknél négyüléses kocsik óradíja 50, hatüléses kocsik 60 dinár. A tehénpályaudvarhoz négyüléses kocsik 30, hatüléses 35 dinár. A téli kikötőhöz, vagy Darányi telepre négyüléses kocsik fuvardíja 35 dinár, hatüléses 40 dinár, a vágóhidhoz négyüléses 30, hatüléses 35 dinár. A kórházhoz, vagy az ártézi fürdőhöz négyüléses 25 dinár, hatüléses 30 dinár, a serfészhalótelepre négyüléses 30, hatüléses 35 dinár. A loversenyterre négyüléses 35 dinár, hatüléses 40 dinár. A repülőterre, vagy a Tamerini uti csatornázásilphez négyüléses 35 dinár, hatüléses 40 dinár. A Vidovántelepre 50 dinár, az almási temetőhöz 25 és 30, a Szlanabarára 45 és 50 dinár, a Négykrajcáros telephez 30 és 35 dinár, a Deteljimarára 35 és 40 dinár. Várakozási idő óráknél 25 dinár. Városonkívül egy négyüléses autó fuvardíja kilométerenként 4 dinár, hatüléses kilométerje 5 dinár. Az autódíjardíjakat ezek szerint a legtöbb esetben magasabban állapították, mint eddig voltak.

Kína még nem adott választ a szovjetkormány ultimátumára

Tovább folynak a katonai előkészületek a mandzsuri határ mentén. A Kína ellen indított orosz akció súlyos konfliktust idézett elő a szovjetkormányban — Litvinov a Kellog-paktumra való hivatkozással ellenzi a háborus megoldást

Londonban remélik, hogy a háború elkerülhető lesz

Londonból jelentik: Az orosz-kínai konfliktusban a helyzet még változatlan, miután a nankingi kormány még nem válaszolt az orosz ultimátumra.

A délkinai kormány elnöke Csank-Kai-Sek tábornok Pekingből Nankingba érkezett, ahol fontos tárgyalásokat folytatott a Koumintang vezéréivel. Még megerősítésre szoruló mukdeni jelentések szerint a nankingi nacionalista kormány felhatalmazta Mandzsuria kormányzóját, Csang-Hszü-Ljant, hogy haladéktalanul mozgósítson százezer embert

és tegyen meg minden intézkedést arra, hogy ez a had-

sereg szükség esetén negyvennyolc óra alatt az orosz-kínai határra kerüljön.

A szovjetország állampolgárok kiutasítása még nem szűnt meg.

Hétfőn Chabarovszk városából utasítottak ki több orosz állampolgárt és a Karbintól délre fekvő területről a kínai hatóságok minden orosz kiutasítanak.

Karbint beavatott körökben általában az a nézet, hogy

az orosz ultimátum csak ijesztési kísérlet volt a szovjet részéről. Rámutatnak ezek a körök arra, hogy

OROSZORSZÁG

Dr. Munk Arthur
emlékiratai

NEGYEDIK RÉSZ

Utazás hazafelé

ELSŐ FEJEZET.

Kitavasodott, amikor az első gyalogos sá-
tára indultunk Elzával a városban.

A meleg tavaszi napsugár eltűntette az uc-
cákról a rengeteg havat, az utakat fedő vastag
jégpáncélokat. A haláltosító járványok megszü-
tek: a város képe olyan volt, mintha a télen mi
sem történt volna és annak az ezer és ezer em-
bernek a pusztulása csak téli álm lett volna.

A kórházak körül összerakott fagyott hullá-
kat közös sírokba takarították el.

Elza betegsége szerencsére könnyebb lefo-
lyású volt: egy percre se veszítette el eszméletét.

Lázás állapotban is kíváncsorgott ágyából,
hogyan megnézze, hogy mit csinál a gyerek.

Az első láztalan napon felkelt és bár csak
támolyogva tudott menni: kis fiát dajkálta, dé-
delgette.

A betegsége alatt csak Wurz és Maschner
tartottak ki mellettünk. Ők végezték el a szoba-
lányú és szakácsnői teendőket is. Ismerőseink ke-
rülték házunkat, félték a ragályos betegségtől. A
kis gyermek gondozását, feleségem ápolását is
magam végeztem, holott még alig állottam a láb-
bamon. Nasztyinka eszméletlen állapotban feküdt
a kórházban.

A feleségemmel egyidőben Nasztyinka is fel-
gyógyult. Lesoványodva, támolyogva tért vissza
hozzánk, félig gyógyultan. Nem bírta tovább ki
a kórházban, ahol kettesével feküdték a betegek
az ágyakon és nagyon sokan haltak el flektifusz-
ban.

Mire teljesen felépültünk: tíz orosz orvos
dolgozott a városban. Az orvosok sorra látogat-
tak meg bennünket lakásunkon és álmélkodva
hallgatták regénybe illő élettörténetünket.

Szerebrinszki közben szabadságot kapott
egyetemi tanulmányainak folytatására és Moszk-
vába utazott.

A ballábam még érzéstelen volt, a járás még
nehezemre esett, amikor újból munkába fogtak a
továrisok. A hadifogoly kórházat kellett át-
vennem és a városi hatóságok minden áron rám
erőszakolták a civilkórház vezetését is. Hiába
hivatkoztam a jeles orosz orvosokra, a hatóság-
ok bizalma, szerencsétlenségemre egyedül csak
bennem összpontosult.

Újból előlről kezdtem mindent.
Rövidesen a magánpraxisom is megindult:
a lakosság híven kitartott mellettem.

A színházat ismét megnyitották.

A drámai szintársulat Jekaterinburgba uta-
zott el, helyette operett-együttes érkezett a vá-
rosba.

*

A polgárháború szibériai frontján a vörösek
megsemmisítő győzelmet arattak Kolesák hadse-
rege felett. Kolesákat Irkuckban saját katonái
ölték meg. A déli fronton Wrangel tábornok had-
serege is teljesen megsemmisült. Wrangel, hadse-
regének maradványaival a Balkánra menekült.
Judenics tábornokot döntő csatában verték meg
a petrográdi matrózok. A tábornok Archangelsz-
ken keresztül külföldre menekült. A cseh légiók
Wladivosztokon át tértek vissza hazájukba.

Csak itt-ott lehetett még helyi parasztláza-
adásokról hallani. A fölkeléseket a vörös katonák
hamarosan vérbefojtották.

A hivatalos hadifogoly-kicserélés is megin-
dult.

Sadrinszkból már elment az első transzport,
mintegy ezer hadifogoly.

A fogolytranszportokat összeállító Gubin
ur, az evakuációs vezető főnök ünnepélyes
ígéretet tett, hogy az *utolsó* transzportba engem
is beoszt.

Hetek multak el lázas készülődéssel. Közben
arról értesültünk, hogy Elza egész rokonsága
Rigába utazott és kérte bennünket is, hogy ha
csak lehet, Rigán keresztül utazzunk mi is haza.

Végre ezerkilencszázhusz június tizenötödi-
kére elkészült Gubin ur az *utolsó* transzport
összeállításával is.

A hadifoglyokat nehezen lehetett a távoli
falvakból összeszedni, mert csak kevesen hitték
el, hogy már valóban megszűnt a háború, hogy
megkötötték a békét és hogy mehet mindenki a
hazájába. Attól tartottak a régi hadifoglyok, hogy
újából kényszermunkára akarják vinni őket éhez-
ősekre a »hazautazás«
űrüggye alatt. Az óva-
tosak továbbra is visszamaradtak a falvakban,
legalább is addig, amíg valami értesítés nem ér-

kezik elutazott társaiktól. A nős hadifoglyok leg-
nagyobb része — visszamaradt.

A sadrinszki állomáson vesztegelt már nap-
ok óta a vonat, amire végre sikerült össze-
szedni az utolsó transzport ezer emberét is. Nagy-
részt családok hadifoglyokból és többgyermekes
német civilinternáltakból állott a transzport, ame-
lyet marhakupékban, tyepuszkákban helyeztek el.
A hosszú vonat közepén berendezett »szanitész-
kupében«
jutott nekünk és szanitéseinknek, az
öreg Wurznak és Hangjának hely.

Nasztyinka is kikisért bennünket az állo-
másra, mindenáron velünk akart utazni. Keser-
vesen sirdogált, amikor tudtára adtuk, hogy ki-
vándorolt nem teljesíthetjük.

Jekaterinburgban váratlan meglepetésben
volt részünk.

A tyepuszkákat magyar vöröskatonák és
kommunisták vizsgálták át: tisztekre vadásztak.
Sorra igazoltatták a hadifoglyokat.

Engemet is le akartak szedni a vonatról és
csak a legénységi hadifoglyok erővel fellépé-
sének köszönhettem, hogy folytathattam tovább
az utat. A legénységi foglyok kitarítottak amel-
lett, hogy megérdemlem a három éves fogság
szenvedése, munkája után, hogy végre hazatér-
jek. Egy napig tartó tárgyalások után végre a
továbbutazásom mellett döntöttek az elvtársak.

Jekaterinburgban újabb csoport csatlako-
zott transzportunkhoz, köztük fedeztem fel Varg-
gát, volt szakácsomat is. Vargát alig ismertem
fel, annyira lesoványodott. Tőle tudtam meg,
hogy Patucsek, a cukrász a cseh légióval utazott
haza, Marci pedig egy hónappal ezelőtt szökött
haza és a legnagyobb nélkülözésben hagyta Je-
katerinburgban a francia asszonyt kis fiával
együtt. Norlin és Krebsz urak is elutaztak már
Jekaterinburgból.

Mialatt a vasuton felállított konyhán meleg
étel után néztem, egy önkéntes hadapródtól ar-
ról értesültem, hogy ismerőseim: Róth Dezső és
Ráb főhadnagy is a visszatartott tiszték között
élnék Jekaterinburgban. Nagy meglepetéssel
hallottam, hogy Róth Dezső is megnősült és az
evakuációs irodában hivatalnok munkát végez.

A vasuti állomás csájáviz medencéjénél, a
kipjatok körül sokan tolongtak. Libasorban áll-
tunk a csájnikokkal.

Az előttem ácsorgó rongyos hadifogoly nagy
lelki nyugalommal mondta társának:

— Hát így van ez komám... A fronton a
tiszt urak azt komandérozták mindig: legénység
előre, a tűzbe. Ők meg hátul maradtak... Mikő-
meg szabadságra mentünk, a kalauz azt kaja-
bába az állomáson a fülünkbe: tiszt urak előre,
a bársonyos kupékba, legénység — hátra. Most
megest azt hallom: legénység előre — direkció
a kis káder: haza... A tiszt uraknak meg colki
és rükverckoncentirung... Hát így van ez ko-
mám, ebbe a fordított világba... Mi má csak
mégis itthagyjuk hat év után a nagy káder.

Megkönnyebbülve sóhajtottam fel, amikor a
vonat elhagyta Jekaterinburg állomását.

A Jekaterinburg—Petrográd fővonalon dö-
cögött vonatunk.

Az ország nyugati részén már csak a leg-
nagyobb nehézségek árán tudtam a kis fiam szá-
mára a napi tejadagot megszerezni. Valóságos
cserekereskedést folytattam: szappant, dohányt,
mahorkát adtam cserébe a friss tejért.

A kisebb állomásokon hadifogoly társaimmal
versenyt futottunk a tej után és valóságos közel-
harcot vívtunk a drága italért. Minden hadifo-
goly a maga gyermekének igyekezett friss te-
jet szerezni.

Feltűnő sok családok hadifogoly utazott ve-
lünk. Még feltűnőbb jelenség volt, hogy az assz-
zonyok tulnyomó része — hadi lábon állott a
szépséggel. Az egyik jóképű magyar hadifogoly
legény éktelen csunya öregasszonyt vett el fe-
leségül. Az asszony karján egy kis gömbölyű
apró gyerek pihent. A negyvenéves felüli, sá-
padt, sovány asszony arca himlőhelyes volt, víz-
színi szemeivel kerülte az emberek tekintetét.

A vagonom ajtaja előtt két pipás hadifogoly
beszélgetett a vjatkai állomás peronján:

— Fene rossz gusztsza van ennek is — szolt
az egyik, a pipaszárral a különös pár felé bökve.

— Magának vette el... Neki jó...

— Csunya tarakán-bogarat visz haza a Jani
a falunkba, csufságna.

— Nono...

— Ilyen csuf bogarat otthon is találhatott
volna. Ezért nem köll Szibériáig utazni...

A további beszélgetésből azt vettem ki, hogy
a rettenetes csunya orosz asszony mentette meg
a hadifogoly életét, akit vöröskatonák korában
a csehek elől bujtattott el az asszony a krump-
lis verembe. Hálából viszi haza a ragyásképi orosz
asszonyt a pleni.

Tiznapos bumlplázás után végre megérkez-
tünk a petrográdi Nikolájewszki pályaudvar
üvegkopolái alá.

Nagyon megörültünk, amikor a hazautazás
utolsó oroszországi állomásán a Németország-
ból hazaérkezett orosz foglyokkal találkoztunk.
Az orosz foglyok még kiéhezettebbek voltak
mint mi. Feltűnő jó ruhákba voltak valamennyien
öltözve.

Ugy képzeltük, hogy rövid várakozás után
továbbitják a vonatot Lettország fővárosa, Riga
felé...

A transzportot Petrográdon a magyar kom-
munisták csoportja fogadta.

Vezérük egy hatalmas orru, tagbaszakadt,
piros arcu fiatalember volt, akit Grósz elvtárs-
nak szólítottak.

Grósz elvtárs katonás sorokba állította a
hadifoglyokat. A nőket és gyermekeket külön vá-
róterembe vitette.

Gyakorlott, vizsla szemekkel tiszték után
kutatót. A jobb arcu, jól öltözött hadifoglyokat
külön csoportba állította. Engemet is a »tiszt-
gyanus«
ok közé osztott be.

A kiválogatott csoportját erős fedezet mel-
lett vitette fel a Szergejevskájá ulicai volt
osztrák-magyar követség épületébe.

A többiek az állomáson maradtak. A követ-
ség palotáját a hadifoglyok számára rendezték
be, csak az uccai front disztermeit és irodahely-
iségeit tartották fenn a magyar kommunisták
céljaira.

A palota első emeleti irodahelyiségében tör-
tént az igazoltatás.

Egyenkint vezették be a hadifoglyokat Grósz
elvtárs irodájába.

Az előszobában, ahol várakoztunk egy
nyomatott térkép volt a falon. Ugyanaz a tér-
kép, amit Darnicán láttam a román tiszt kezé-
ben, a legyőzött központi hatalmak új határait.

Rám került a sor.

Grósz elvtárs az íróasztal előtt állott, írá-
saimat a kezébe tartotta:

— Maga kicsoda? — kiáltott rám.

Az uradalmi ispánok orditanak ilyen hangon
a kanászokra.

Csendesen válaszoltam:
— Orvos vagyok...

Az íróasztal mellett ülő szelíd arcu irnok
valamit elgött Grósz elvtárs fülébe.

— Eh... ez is csak egy olyan tiszt, mint a
többi! — ordított Grósz elvtárs és pulykavörös
arca valósággal felfuvódott.

— Hány éve van fogságban? — fordult fe-
lém.

— Három éve.

Hivatkoztam arra, hogy három évig dolgoz-
tam a hadifoglyokért, rászolgáltam arra, hogy
hazabocsássanak.

— Arról szó sem lehet — vágta vissza ride-
gen Grósz elvtárs. — Velünk nem lehet alkudni.
Nekünk különben is szükségünk van orvosra...
Tuszkokat szedünk, magyar tiszteteket a bebörtö-
nözött magyar népbiztosokért. Meg vagyok
értve?!

— Én jugoszláv alattvaló vagyok — jegyez-
tem meg bátortalanul.

Grósz elvtárs dühösen válaszolta:
— Azt nem kérdeztem! Akkor beszéljen, ha
kérdzem!...

Átsietett a másik szobába. Néhány percnél
várakozás után visszatért és kihirdette a döntést.

— Az elvtársak az ön visszatartása mellett
döntöttek — mondotta emelt hangon. — Válasz-
szon doktor elvtárs: be akar vonulni a bebörtö-
nözött tiszt-tuszkok közé, vagy elfoglalja az év-
kuációs léger orvosi állását? Esetleg vissza akar
utazni Szibériába és a régi helyét akarja újból
elfoglalni? A hazautazást verje ki a fejből, ar-
ról szó sem lehet. Fizetésre egyenlőre ne is szá-
mitson, ellenben itt az épületben lakást és ellá-
tást kap családjával együtt... Nos? Dolgozni
akar doktor elvtárs?

Forgott velem az egész szoba.

— Igen, — válaszoltam erőteljesen — nincs
más választásom...

— Ezt már szeretem. Mindenesetre jobb dol-
ga lesz, mint a börtönben, a tiszték között. Hol-
nap átveszi a három hadifogoly tabor orvosi
felügyeletét. Kár, hogy már előbb nem érkezett
meg. Jó munkát kívánok! A kiéhezett beteg,
nyomorult hadifoglyok már várnak magára.

Az írásaimat kértem vissza.

— Az írásai — szolt Grósz elvtárs fölényes
mosolyra torzult arccal — nálam maradnak.
Majd visszakapja, ha tovább utazik...

— És mikor kerül majd arra a sor? — koc-
káltattam meg a kérdést.

Grósz elvtárs rámnézett apró vörös szemel-
vel és gunyosan válaszolta:

— Egy éven belül semmi esetre se...

(Folytatása következik.)

Megkerült Gertrud von Koch naplója, amely Fellner ártatlanságát bizonyítja

A napló szerint Fellner a gyilkosság napján autóbaleset érte Treviso és Cherso között

Budapestről jelentik: **Fellner** András Henrik ügyében a helyzet ismét zavarossá vált. Egyelőre még megerősítésre szoruló hírek szerint Gertrud von Koch, Fellner barátnője bebizonyította, hogy a gyilkosság napján autóján volt Fellnerrel Olaszországban.

Mint ismeretes, Gertrud von Koch első kihallgatása alkalmával azt állította, hogy Fellner nem lehetett 1928 július 18-án Bécsben, mert azon a napon autókiránduláson volt vele Olaszországban. Állításai bizonyítására naplójára hivatkozott, de amikor a rendőrség kérte a naplót, azt mondta, hogy azt Hamburgban hagyta és így nem tudja felmutatni. Hétfőn délután Alessandro Valentina rendőrkapitány ismét felidézte a rendőrségre Gertrud von Kochot, akit azall fogadott, hogy a naplót megszerezte a hamburgi rendőrség útján és most mutassa meg neki azt a helyet, amely a múlt év július 18-iki kirándulásukra vonatkozik. Gertrud von Koch mohón kapott a napló után és lázasan lapozgatott benne, míg egyszerre csak felkiáltott:

— Itt van ni!

A naplónak ezen a részén a következő följegyzés áll: 1928. július 17. Autókarambol Treviso és Cherso között...

— Az igazságnak ki kell derülni — folytatta Gertrud von Koch — most a följegyzés nyomán határozottan emlékszem mindenre. Fellner vezetett a kocsi és az országúton összeütközöttünk egy szekérrel. Fellner az orrán megsebesült és ezért a legközelebbi orvoshoz mentünk, aki a sebet bekötözte. Minthogy déltájban voltunk az orvosnál, az meghívott minket ebédre is és így a lainzi gyilkosság napján egy olasz orvosnál ebédelt Fellner Olaszországban.

A rendőrség megállapította, hogy Fellner és Ger-

trud von Koch vallomásai között nincsenek nagyobb eltérések. Ezzel szemben a bécsi rendőrség még mindig azt hangoztatja, hogy bizonyítékai vannak, amelyek szerint Fellner Henrik András és Schoeffner Kitty július közepén Bécsben tartózkodtak és a beicentől hivatalban ez csak azért nem derült ki, mert ugyanakkor volt az országos dalosünnepély Bécsben és erre az időre felülgesztették a bejelentési kötelezettséget. A bécsi rendőrség megállapította azt is, hogy a jelzett napon Treviso és Cherso között nem volt autóbaleset. Wahl dr. udvari tanácsos hétfőn este visszautazott Triestből Bécsbe, de Maribornál megszakította útját, hogy utánanézzon a határrendőrségnél a Fellnerre vonatkozó adatoknak.

Ujságírók Salzburgban a törvényszéki irattárból előkeresték Fellner bünperceit az aktáit, amelyekből kiderül, hogy 1922-ben csalás és sikkasztás miatt került a vádlottak padjára, miután előzőleg öt hónapig mint nyugalmazott huszárkapitány rendkívül költséges életmódot folytatott a városban. A bíróság, minthogy Fellner előzőleg már hasonló büncselekmények miatt négyhónapi fogságra ítélték, ezáltal két és fél évi börtönbüntetéssel sújtotta, mert osztrák, német és magyar kereskedőkől nagyobb összegeket csal ki. A periratokból egy érdekes vita is ismertté vált, amely az eskübiróság elnöke és a vádlott között folyt le. Fellner ugyanis zsidónak volt feltüntetve a vádiratban, ami ellen tiltakozott és végül is hosszas vita után megállapították, hogy kikeresztelkedett zsidó.

A nyomozás tovább is nagy erővel folyik és annak újabb fejleményei iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg nemcsak Ausztriában, hanem egész Közép-európában.

A világűr-repülés lehetőségei szédületes perspektívát nyitnak

Ottó Villi Gail, Opel mérnök munkatársa elmondja az eddigi rakétakutatások történetét, beszél az elért eredményekről és szédítő perspektívát fest a fejlődés lehetőségeiről

Nem emlékszünk arra, hogy az utolsó évtizedek folyamán akadt volna — a rádiót is beleértve — olyan találmány, amely a legszélesebb rétegek érdeklődését annyira felkeltette volna, mint **Opel** mérnök kísérletezései a róla elnevezett rakétaautóval. A világ minden táján izgalommal várták és várják a Rüsselsheimből érkező híreket, amelyek a jelenkorunk talán legborzalmasabb nagyszerű problémáját, a **szomszéd égitestekbe való utazást** próbálják megoldani.

Körülbelül két esztendővel ezelőtt általános feltűnést keltett a német könyvpiacra, de azon túl is egy fiatal mérnöknek két fantasztikus regénye, amelyben ez az irodalom terén addig ismeretlen fiatalember hatalmas elgondolása, lenyűgöző hatású történet keretében igyekezett az olvasóval a világűrbe való repülés gondolatát elfogadtatni. (Az egyik ilyen regényről néhány hónap eőtt a **Bácsmegyei Napló** is megemlékezett.) Ugyanez a mérnök — **Otto Villi Gail** — időről-időre tevékeny részt vett az Opel-művek telepén folyó kísérletezésekben és most elérkezettnek látta az időt arra, hogy a kérdés eddigi történetéről, az elért eredményekről és a mutatózó kijelentésekről a nyilvánosság előtt részletesen beszámoljon. Bizonyos, hogy a nagyérdemű fejtegetéseket a német határokon túl is érdeklődéssel fogadják, hiszen ez a kérdés minden kultúrember fantáziáját egyformán izgatja.

A gondolat — »lehetetlen» vagy felesleges?

Opel mérnök elgondolása ellen azzal szoktak hangulatot kelteni — mondja Gail — hogy az a fantazmagóriák birodalmába tartozik, megvalósulása pedig teljességgel lehetetlen. Az ilyen megállapításokkal azonban helyesebb volna kissé óvatosabban bánni, hiszen tudjuk, hogy a sárga postakocsi idején Nürnberg város tanácsában másoda izgalmat keltett az első vasúti terve. Tekintélyes »szakértők» bizonyították akkor be, hogy a »száguldó» vasúti kocsiiban egy ember sem maradhat majd életben. Kiszámították, hogy az óránként husz kilométeres sebesség az utasok látását és hallását tönkre fogja tenni, ettől függetlenül pedig a terv megvalósulása már csak a vasútvonal mentén elterülő házak lakói miatt is lehetetlen, mert ezeket az embereket az előttük elrobogó vonatok megtévelytendik. Ugyanilyen kétkedések fogadták később Zeppelinnek, a »bolond grófnak» kísérletezéseit; amidőn pedig **Edison** megbizottja a párisi Akadémia előtt bemutatta az első gramofont, a jelenlévő tekintélyes tudósok egyike

torkon ragadta az előadót, csalónak nevezte és megállapította, hogy »mindörökké lehetetlen marad az emberi hang csodáját gépezetekkel visszaadni». Vajon néhány évtized múltával nem fogják-e ugyanolyan természetesen találni a világűrben való közlekedést, mint ma a repülést?

Mások azt mondják, hogy Opel és társai hiábavaló munkát végeznek, hiszen a Holdon nincsen élet, semmi értelme tehát annak, hogy oda ember betegye a lábát. A dolog azonban úgy áll, hogy a tudományos kutatás nem az üzleti értelemben vett praktikus célt szokta szem előtt tartani, hanem az igazság kutatása a célja. Különbösen sem tudhatjuk előre, hogy valamilyen felleldezést idővel miként lehet majd gyümölcsöztetni. Kétségtelen, hogy **Galvini** sem gondolt a villanyvasalóra akkor, amikor hétköznemből kísérletezni kezdett, nem szabad tehát mindjárt eleve elutasító álláspontra helyezkedni.

A világűrrepülés titka

Az egész probléma lényege abban áll, hogy a Föld vonzóerejét kell leküzdeni. Ha egy követ függőlegesen felfelé dobunk, látjuk, hogy ez a kö egy darabig ellenáll a vonzásnak. Később azonban egyre lassabban halad utján, hogy azután ismét visszahulljon a földre. Minél nagyobb erővel hajítjuk el a követ, annál tovább fog az általános nehézkedésnek ellenállni. Ezen alapul a rakéta elgondolása.

Könnyen megérthető, hogy ha a kezdő sebességet folytonfolyvást növeljük, végre is elérhetünk egy olyan fokig, midőn az általunk ránk indított tárgy irtózatoss sebességével végleg leküzdő az ellenállást és kikerül a Föld vonzóerejéből. Ekkor azután akadálytalanul folytathatja útját a világűrben. Matematikusok és fizikusok kiszámították, hogy ez az eset akkor következik be, ha a kezdősebesség eléri a másodpercenkénti 11.200 métert.

»Mindössze« arról van tehát szó, hogy ezt a kezdősebességet elérjük. Ez azonban egyáltalában nem valami egyszerű probléma, mert népiesen annyit jelent, hogy ezzel a sebességgel egy perc alatt lehetne megtenni Berlin és München között az utat, hat perc alatt járunk Berlinből Amerikába és egy óra leforgása elég volna egy teljes földgömböt utazáshoz! Azt is kiszámították, hogy ilyen alapon 70—80 órával venne igénybe a Holdba való repülés, tehát ugyanannyit, mint amennyire a Graf Zeppelinnek volt szüksége az Atlanti-óceán átrepüléséhez.

Egyelőre persze valószínűtlennek látszik, hogy egy ilyen löveg elinduljon a Hold felé. Ennek nem is volna sok értelme, arra pedig gondolni sem lehet, hogy a lövedékek belül esetleg ember is helyetfogaljon. A rettenetes légnyomás minden bizonnyal összelapítaná ezt a modern közlekedési eszközt, másrészt azonban a minden képzeletet felülmúló kezdősebességet sem bírni ki élő szervezet.

Ez nem annyit jelent, mintha a majdnem tízcenté kilométeres sebesség emberre nézve feltétlenül elviselhetetlen volna. Az ember minden elképzelhető sebességet kibír, ha az egyenletes marad. Gondoljunk csak arra, hogy egyikünk sem éri azt a szédületes rohanást, amelyet a világűrben folyton-folyvást végzünk. Nem a gyorsaság vanhatik tehát végzetessé, hanem a sebesség hirtelen megváltozása. Ez emberi szervezet huzonot méternél nagyobb sebességerősödést másodpercenként nem bír el. Ez tehát annyit jelent, hogy a gyorsaság az első másodpercben 25, a másodikban 50, a harmadikban 75 méter lehet. Ilyen módon könnyű kiszámítani, hogy 7—8 perc szükséges a világűrrepüléshez megkövetelt 11.200 méter kezdősebesség eléréséhez. Ezt a fokozatos megerősítést előzza a rakéta.

Az elgondolás szerint olyan hatalmas rakétát kell konstruálni, amelyben annyi robbanóanyag fér el, hogy annak elégése nyolc percet vegyen igénybe, azaz annyit, amennyi a 11.200 méter sebesség eléréséhez szükséges. Egyelőre azonban az a helyzet, hogy ennyi robbanóanyag elraktározásához olyan hatalmas burkolat kellene készíteni, amelynek elindításához viszonylag kevés volna a robbanószerkezt ereje. Ez a circulus vitiosus jelentette a probléma megoldásának utijában mindmáig a legnagyobb akadályt.

A világűrrepülés múltja

Az első, aki a problémát a maga jelentőségében meglátta, **Isaac Newton** volt, miután azonban a technika még ekkoriban egészen kezdetleges fokot állt, a kérdés megoldására nem is gondolhatott. A súlyos nevek egész sora következett utána — **Hermann Ganswindt**, az amerikai **Gaddard** professzor, aki már meglepő eredményeket is ért el kísérleteinek folytatásáról azonban alighanem azért nem érkezik mostanában hír, mert az amerikai kormány a rakéta tökéletesítésében fontos háborús eszközt sejt, — azután **Oberth** tanár, valamint az ő terveinek megvalósítására 1926-ban Bécsben megalakult **Világűrkutató Társaság**. Új fejezetet nyitott a probléma történetében **Max Valier** felépése, aki mint jó üzletember, kézenfoghatóbbá akarja tenni az egész kérdést.

Arra hivatkozva ugyanis, hogy az óceán-repülés az eddigi eszközökkel sohasem válik veszélytelenné, felveti az ötletet, hogy ezen a téren kellene a rakéták munkába állítani. Ha a repülőgép 12.000 méter magasságba tudna emelkedni, kikérülhette minden vihart, éghőborot és egyéb, az óceán-repülőre végzetessé válható akadályt, és az abszolút csend és nyugalom birodalmán keresztül tehetné meg a tengereken át vezetett utat. Valier hatalmas segítőtársra talált az ismert autószerkesztő, **Opel** Frigyes személyében, akinek annyira megtetszett a gondolat, hogy az Opel-művek egész erejét a terv fokozatos megvalósításának szolgálatába állította. A többi már tudja minden újságolvasó, 1928. április 11-én a világ megismerkedett a technikának legújabb szenzációjával: a rakéta-autóval.

A próbaut kitiünően sikerült, ami azonban nem jelent azt, mintha a kérdés most már meg volna oldva. Az autótól a repülőgépön való alkalmazásig még hosszú és nehéz út vezet. Opel mérnök és társai azonban rendületlenül hisznek abban, hogy ez már csak idő kérdése. A Föld felületén való használatra a rakéta amúgy sem igen jöhet számításba: sokkal költségesebb és körülményesebb az alkalmazása, mint a benzínmotoré. A rakéta igazi szerephez csak a világűrben juthat.

Otto Villi Gail érdekes beszámolójának végén a jövőbe vet néhány pillantást. Maga is elismeri, hogy ezek egyelőre a fantázia birodalmába tartoznak, de néha jól esik a képzeletnek is szabadon csapongania. Az a kép, amelyet Gail elénk vetít a jövő század világűrrepüléséről, nagyon különös érzéseket ébreszt az olvasóban. Amikor például a súly megszünetének gyakorlati következményeit fejtegeti, amelyek az elképzelt repülés során beállnak: izgalmasabb és háborzongatóbb helyzetképeket rajzol meg, mint amire a leghíresebb fantasztikus regényíró tolla képes volt valaha. Az ivergő semmiképpen ki nem ömlő folyadékotól kezdve az állandó »fejtető» járásig (a tenn és a tenn fogalom amúgy is értelmetlenül világ a világűrben) felyonul itt a legkülönbözőbb feltételek és következtetések egész sora és ha ezek az utolsó fejezetek nem is állják ki az objektív tudomány hívővs bírálatát: néhány igazán szórakoztató percet szereznek a mindennapi élet nyomasztó egyhangúságából szívesen menekülő fáradt embernek. Azok a fejtegetések pedig, amelyek a gradiózus probléma elméleti és gyakorlati oldalait világítják meg, alkalmasak arra, hogy a szakkördekekhez egyáltalán nem értő nagyközönség is minden részletében megismerje és megértse Opel mérnök és társainak csodálatos kísérleteit.

Dr. Komény István

Legjobb hirdetési orgánom
a „BÁCSMEGYEI NAPLO“

Jéghegyek jelentek meg Európa partjain

Szokatlan természeti jelenség Európa északi partvidékein

Berlinből jelentik: Amit idáig sohasem figyeltek meg s amit a gyakorlati hajósok és az óceánográfusok körében lehetetlenségnek tartottak, az bekövetkezett. A norvég parton, a Tana-fjord és Vardö között mintegy husz jéghegy jelent meg. Nem a tengervíz megfagyása következtében létrejött jégrogókról van szó, amelyek az egyes rögöknek egymásra torlódása következtében olykor több méternyi magasságba tornyosodnak, hanem valódi jéghegyekről. Valószínűen a szárazföld gleccsereiből származnak. Az északsarki terület szigetén ugyanis hatalmas gleccserek fejlődtek ki, amelyeknek vége egészen a tengerbe nyulik és ott letérdezik. Ezek a jéghegyek a szél és még inkább a tengeráramlás hajtóerejére déli irányban usznak. Ilyen jéghegyek 60—80 méter hosszúak, 30—40 méter szélesek és magasságuk eléri a 7—10 métert. Azonban a jéghegynek csupán egy nyolcadra van többnyire a víz felszínre fölé, mivel a jég csak kis mértékben könnyebb a víznél és így nagyobb része a víz tükre alá merül. A jéghegynek teljes vastagságát tehát legalább 80 méterre kell becsülni, bár csupán tíz méternyi tömeg nyulik ki a víz felszínre fölé. Nagyon jelentékeny tömegek tehát ezek a jéghegyek, amelyeknek térfogata semmivel sem áll egy nagy óceánjáró gőzös térfogata mögött. Természetesen nem lehet összehasonlítani őket a Grönlandból származó jéghegyekkel, amelyek egészen New Foundlandig usznak le, sőt roncsaik, egyes darabjaik olykor egészen olyan földrajzi szélességeig vergődnek, melyek a liszaboni és nápolyi öbölnek felelnek meg. A grönlandi jéghegyekkel nagyobb méretűek. *Uszó szigetekhez hasonlítanak, a víz felett 10 méteres tornyok vannak és így teljes vastagságuk legalább 800 méter.* Grönland nyugati partján egyszer pontosan megmérték egy ilyen jéghegy térfogatát és úgy találták, hogy *hétézerszer nagyobb a berlini városházánál.*

A grönlandi eredetű jéghegyek birodalma azonban kizárólag az Atlanti óceán medencéjének nyugati sávjába, mert ezek a jéghegyek nem juthatnak el az európai partokhoz. Feltartóztatja őket az a melegvízi tengeri áramlás, amely a mexikói öbölből indul útjára és az északi Atlantikum egész keleti felében érezteti hatását, emellett pedig Nyugateurópa éghajlatát is jelentékeny mértékben befolyásolja. A Golf-áramlatnak ez a klimatikus hatása olyan erős, hogy a norvég partvidéknek melegvízi futásáról lehet beszélni. A legszigorúbb télen sem fagy be sohasem a nyílt tenger. Amíg a Keleti és az Északi tengeren a hajózást a jég gyakran akadályozza és lehetetlenné teszi, a norvég partvidék egészen az Északi fokig mindig jégmentes és ezen a partvidéken még sohasem láttak senki bármilyen jelentéktelen látszó uszó jeget sem. Sem a régi krónikák, sem a szóbeli hagyományok nem emlékeznek meg arról, hogy az arktikus jég valaha a norvég part közelébe jutott volna, úgyhogy a tudomány szinte értetlenül áll a most felmerült jelenséggel szemben. Hogy a norvég parton megjelenő jéghegyek nem származhatnak Grönlandból, az egészen bizonyos. Ezért úgy gondolják, hogy a Spitzbergák gleccsereinek töredékei, esetleg a Ferenc-József-földről vagy pedig Novaja-Semlja szigetéről kerültek el Norvégia nyugati partjaira. Hogy azonban ezek a kis északitengeri jéghegyek miért csak az idén jutottak le elsősorban Norvégiába, ez az Arktisznak egyik olyan titka, amelynek megjelése még nem sikerült. Lehetséges, hogy a Barent-tengeren uralkodó szelek az idei tavasszal különösen erősek voltak. Talán változások következtek be a tengeri áramlások irányában és erejében is. De nem valószínűen az a gondolat sem, hogy a jéghegyek megjelenése az elmúlt tél szigorúságával van valamelyes összefüggésben. Mindezekre az érdekes kérdésekre talán röviden megfelelnek azok a tudományos vizsgálatok, amelyeket a norvég óceánográfiai körök máris megindítottak.

Amíg földgömbünk északi részében, az európai oldalon a jéghegyek ilyen ostroma idáig ismeretlen volt, addig a déli féltekén egészen mindennapos jelenség. Így például 1927-ben a Falkland-szigetek környékén, 1928-ban pedig a Jöremányeg foka körül láttak nagy tömegben antarktikus jéghegyeket. A déli pólus jéghegyei egészen gigantikus méretűek és többnek térfogata nagyobb, mint például Helgoland szigete. A Discovery expedíciója 1927 február 22-ikén Amerikától délre olyan jéghegyet talált, amelynek szélessége 65 kilométer volt, míg hosszúságát nem is lehetett átfogni, mert az egész horizontot kitöltötte. Talán ugyanaz a jégkolosszus volt, amellyel az »Odd I.« norvég bálnavadász-hajó is találkozott 1927 január 7-ikén ugyanezen a vidéken. Ez a hajó a jéghegy hosszúságát 167 kilométerben mérte meg.

Fel kell tehát tételni, hogy a déli sarki tengeren óriási méretű jégtorlódások vannak, amelyek időnként kiáramlanak a nyílt tengerre. Ezeket a sarki terület belsőjében levő még ismeretlen erők újk utukra. Ezeknek az erőknek felkutatása rendkívül jelentős lesz nemcsak az óceánográfia szempontjából, hanem az időjárás jelenségek összefüggésének megmagyarázása szempontjából is.

Álvégrehajtó, áldetektív, álpénzügyőr

Veszedelemes szélhámós garázdálkodik a tiszamenti községekben

Szentáról jelentik: Vakmerő szélhámós garázdálkodik néhány nap óta a Szentárási községekben. A szélhámós egyik helyen végrehajtónak, a másik helyen pénzügyőri szemléstnek, megint másutt detektívnek adta ki magát és különböző fenyegetésekkel pénzt csalt ki a megdöbbenet gazdálkodóktól, akik megtevesztve a szélhámós nyugodt és energikus fellépésétől, rendszerint felültek neki és kifizették a kért összeget.

Péter János adai gazdálkodó tanyájára szombaton beállított egy zömök termetű, angolbajuszos jól öltözött harminc-harminöt évesnek látszó férfi és járás végrehajtónak adta ki magát, Pétertől 312 dinárt kivető járási adótartozást követelt. Az illető felszólította Pétert, hogy tartozását azonnal fizesse ki, ellenkező esetben letartóztatja. A gazdálkodó tiltakozott az eljárás ellen, de az állítólagos végrehajtó állandóan letartóztatással fenyegette Pétert, mire Péter kifizette a kért összeget. A végrehajtó elismervényt is adott az összeg átvételéről, de távozása után, amikor a gazdálkodó alaposabban megnézte az elismervényt, látta, hogy az nem más, mint egy járlevélről letépett papírdarab.

Bata András sztarakanizsai gazdálkodó tanyáján ugyanez az ember pénzügyőri szemléstnek adta ki magát és bejelentette Batának, hogy bűnügyi vizsgálatot vezet ellene, mert tudomása szerint pálinkát csempészett. Az állítólagos finác ezután házkutatást tartott a lakásban, de egy csepp pálinkát sem talált, mire ünneplésesen kihirdette a felmentő ítéletet, egyben »kötelezte« a gazdálkodót, hogy hatszáz dinár kiszállási költséget fizessen ki, amit a megijesztett gazdálkodó meg is tette.

Hétfőn reggel a szélhámós, aki ugylátszik nagyon jól ismeri a környékbeli gazdálkodókat és azoknak anyagi viszonyait Tóth János bogarasi gazdálkodó tanyáján bukkant fel és ott szubotícai detektívnek adta ki magát.

— *Bűncselekmények miatt le kell tartóztatnom — jelentette ki az áldetektív — és azonnal Noviszadra kell szállítanom.*

A gazdálkodó megdöbbenet és kérdezte a detektívet, hogy miért akarja letartóztatni, mikor tudomása szerint semmit sem követett el. Az áldetektív erre azt válaszolta, hogy olyan bűnnel vádolják, amit meg se nevezhet, de bizonyos, hogy halálra ítélik érte. Az egész ház siránkozása közben fogtak be a kocsiába és a »titkosrendőr« Tóth Jánossal elindult. Először Nyilas György gazdálkodó szállására hajtottak, ahol leszálltak. Itt az »áldetektív« jegyzőkönyvet vett fel, majd kiadta a rendeletét, hogy a kocsi Fejős György kocsmájához elhajtsa. Itt vasbűncselekményeket elkövetett Tóth kezére, majd a gazdálkodó legnagyobb meglepetésére odaszólt a kocsinak, hogy hajtsa vissza a szállásra. Tóthéknál az áldetektív hamarosan ráterelte a szót arra, hogy némi ellenérték fejében el tudná simítani az ügyet. Tóthné átadta a szélhámósnak férje pénztárcáját, amelyből az áldetektív egy ezerdináros bankjegyet kivett.

A szélhámós ezután közlékenyebbé vált. Figyelmeztette a halálra rémült gazdálkodót és feleségét, hogy senkinek se tegyenek említést arról, hogy nálunk járt és pénzt fogadott el tőlük. Tóth tizenegy éves fia ezután kocsin bevitte a szélhámóst Sztarakanizsára, ahol az áldetektív a Nagy István-féle vendéglő előtt leszállt a kocsirol és eltűnt az egyik uccasarkon.

Tóthék később, amikor higgadtan gondolkoztak az eset felől, gyanusnak találták az áldetektív szerepét és feljelentést tettek zsarolójuk ellen.

HIREK

Igék

Elmultak azok az idők, mikor az emberek tigrissekkel találkoztak az erdőben, izgalmas harcot vívtak a szán után rohanó farkasordával és fekhelyükön csörgőkigóy ébresztette föl őket. Eleük regényességben, kalandokban szegényebb lett. A haladó kor »házhoz szállítja« a bestákat is. De az az iskolás fiú, aki az állatkertben, a rács előtt figyeli a fenevadakat, többet tud természetükről, jobban ismeri szokásaikat, ösztöneiket, mint a régi utazók, a híres vadászok, akik veszedelmes egyéni élményeik alapján szerezték tapasztalataikat. Ehhez a nebulóhoz mérten ők tudatlanok. Vajjon melyik műveltség ér többet?

Ha sietős a dolgom és sürgősen villamosra akarok szállni, mindig először elöttem egy »próbamenet«, anélkül, hogy megállna. Vadonatúj, frissen pingált kocsiiban, csillogó egyenruhában kis fiatal kalauzok ülnek mosolyogva s míg tovább száguldanak a megálló mellett, fölényesen tekintenek rám. Ugy rémlik, hogy ők a sors pártfogoltjai és elkényesztettei. Ugy rémlik, hogy én, szegény pária, ki vagyok rekesztve az alkotmány sáncaiból s irigység tölt el. Ugy rémlik, hogy

eben a villambosban valami eddig ki nem derített, tiltakozatos módon szaporodnak a kis kalauzok, akikből egykor majd a nagy kalauzok lesznek. Ilyenkor mindig a nagyváros furcsaságát, tündérmeséjét érzem.

✓ Gyakran olvasom, hogy ez, vagy az a regény valami »nagy« kérdést tárgyal. Megírja például a háborút, vagy a házasság válságát, vagy egy faj, egy nép előretörését és hanyatlását. Azt hiszem, hogy ezek a »nagy« kérdések, a jellegzetes kis kérdések. Ez a grand art voltaképpen a petit art, mert az életet elszűkíti, körülkalodázza. A regényíró egyetlen becsüvége csak az lehet, hogy az egész életet hozza, érzékletes művöltában, embereket, akik azonnal régi ismerőseinkké válnak és tárgyakat, melyek megláttáink, mint tulajdon butaaink. Nincs esodább esoda, mint az a realizmus, mely előlejteti velünk a körülöttünk lévő valóságot és megáhitatja azt a valóságot, mely a papíron van. Uraim, tessék megérzékeltetni egy pohár vizet — jelzők és mestekedések nélkül — szerényen, de oly igézően és kelletően, hogy az olvasó megszemlazzék és inni kívájon. Aki ezt eléri, az nagy író, az »nagy« kérdésekről ír. Csak ilyen varázsióknak érdemes lenni.

Ma az elmeigógyintézetben meglátogattam barátomat. Vele töltöttem az egész délutánt. Közbe hallgatóztam, hogy miről beszélgetnek a betegek. Mondatkaiban unos-untalan visszatérnek ezek a szavak: halál, élet, szerelem, sors. Milyen kicsinyesek ott kánn a nyárspolgárok, akik éveikig nem gondolnak ilyesmikre. Az örültek csak a legfontosabbal törődnek, akár a gyermekek, vagy a költők.

✓ Mit jöttök folyton a ti mitoszaitokkal, melyekben a régi idegrendszerek ellenőrizhetetlen emlékei vannak beraktározva? Nekem ezek nem kellene. Köröttem az élet igazi mitosza. Számomra egy mai villanyszerelő érdekesebb, rejtélyesebb, nagyobb, mint Phoibos Apollón. Kosztolányi Dezső

✓ VÁROSI SZÍNHÁZ. Szerda, július 17-ikén a világhírű doni kozákkórus hangversenye. Jegyeladás délelőtt 10—12 és délután 4—7 óráig a színházi pénztárnál.

✓ — Mária román királyné visszautazott Blédbe. Salzburgból jelentik: Öfelsége Mária román királyné Ilcana királyi hercegnővel együtt St. Gilgen fürdőhelyről, ahol néhány napon át tartózkodott, kedden visszautazott Blédbe.

✓ — A beogradi főispán szabadságon. Beogradból jelentik: Baltics Vilko beogradi tartományi főispán szabadságra Blédbe utazott. A főispánt távollétében Brajovics vracsári főszolgabíró helyettesíti.

✓ — Udrzsal cschszlovák miniszterelnök Dalmáciában nyaral. Dubrovnikból jelentik: Kedden reggel Dubrovnikba érkezett Udrzsal cschszlovák miniszterelnök, aki Dalmáciában tölti szabadságát. A miniszterelnök Kupariban fog nyaralni.

✓ — Hivatalvizsgálat a szubotícai állami adóhivatalban. Tosics Vladimir pénzügyminiszteri osztályfőnök hétfőn Szubotícára érkezett, hogy átvizsgálja az állami adóhivatal működését. Tosics osztályfőnök látogatást tett dr. Hoffmann Kálmán polgármesterhelyettesnél is, majd továbbutazott vajdasági inspeksiós utjára.

✓ — Noviszad küldöttsége a postajagzatóság áthelyezése ellen. Beogradból jelentik: Szavkovics Szevén építészügyi miniszter fogadta Noviszad város küldöttségét, amely Borota Branislav dr. polgármester vezetésével alatt jelent meg az építészügyi miniszteriumban. A küldöttség kérte a minisztert, hogy a noviszadi postajagzatóságot ne helyezték át Beogradba. A miniszter kijelentette, hogy a kérdést tanulmányozni fogja.

✓ — Izzólás. A meteorológiai intézet jelenti: Tulnyomóan derült és száraz idő várható, további felmelegedéssel.

✓ — Csütörtökön fiával együtt temetik el Hugo von Hoffmannsthal. Bécsből jelentik: Hugo von Hoffmannsthal, a világhírű író, aki öngyilkos fiának temetésén hirtelen meghalt, csütörtökön fiával együtt temetik el. Az író hirtelen halála nagy megdöbbenést keltett. Hugo von Hoffmannsthal fia temetésén cillinderrel a kezében állt az egyik szobában, amikor hirtelen megtörtént és végigvágódott a padlón. Azonnal orvost hívtak, de az idős író, akit fia tragikus halála teljesen összetört, már nem lehetett segíteni. A temetést azért halasztották csütörtökre, mert a tragikus sorsú író barátai, köztük Schmitzler, Strauss Richard, Reinhardt és mások táviratilag bejelentették, hogy részt akarnak venni a végtisztességen.

✓ — Augustus elsején startol Amerikába a Graf Zeppelin. Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin utjonnan készült motorjainak próbaforgatása végetért és kedden megkezdtek a gépeknek a hajtótestbe való beépítését. A léghajó június 25-ikén rövid próbaútra indul és augusztus elsején startol az újabb amerikai útra.

✓ — Hőhullám Párisban. Párisból jelentik: A francia fővárosban a hőhullám egyre nagyobb méreteket ölt. Kedden délelőtt harminchárom fok Celziust mérték árnyékban, a délutáni órákban pedig harminchat fokra emelkedett a hőmérséklet. Ennél nagyobb meleget már évek óta nem mértek Párisban.

— **Kinevezések.** Noviszadról jelentik: A postaügyi miniszter a noviszadi postai igazgatóság személyi osztályának vezetőjül Pavelics Branko inspektort az osztály eddigi vezetőjét, a postaosztály főnökévé Pantic Velibort a beogradi 2-es számú postahivatal főnökét, a távirtda és távbeszélő osztály főnökévé Stock Károly mérnököt a beogradi távbeszélő osztály főnökét, a gazdasági osztály élére Ljubjevic Manojlot az osztály eddigi főnökét, a számvevőség élére Petnic Ferenc inspektort, a postaigazgató segédjéül Gallier Ferenc a zagrebi postai igazgatóság inspektorát nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Szomborból jelentik: *Cvetkovic Alekszandar*, a bácskai tartományi főispán titkára eljegyezte *Mándich Terka* hajmoki urleányt, özv. Mándich Albertné földbirtokos leányát. (Minden külön értesítés helyett).

— **Tizennégyezer dinárba kerül évente a szentái városi épületek tüzbiztosítása.** Szentáról jelentik: A városi közgyűlésen elhatározták, hogy a városi épületeket és közüzemeket, amelyeknek értéke huszonnégy millió dinár, tűz ellen biztosítja. A biztosítók ajánlatai közül a Jugoszlávia biztosító társaság ajánlatát fogadta el a város mint legkedvezőbbet. A Jugoszlávia 14.000 dinárért vállalta a biztosítást.

— **A horgosi cserkészcsapat kirándulása.** Horgosról jelentik: A horgosi cserkészcsapat Drach Mózes cserkészfőnök, Amsttt József csapatvezető, Boku Ernő rajvezető és Remich Dezső, Szekeres Ferenc őrvezetők vezetésével csolnokon Sztarakanizsáról Sztaribecsig, innen a Kralja Petar csatornán Bezdánig tesznek kirándulást. A kirándulás több napot vesz igénybe.

— **Tizennyolc csehszlovák képviselő érkezik Jugoszláviába a jugoszláv-csehszlovák liga szarajevói kongresszusára.** Szarajevóból jelentik: A jugoszláv-csehszlovák liga idei kongresszusát június 28. és 30. között tartják meg Szarajevóban. A kongresszusra tizennyolc csehszlovák képviselő érkezik Szarajevóba, köztük dr. Uhlirz és Pekarek Jan ismert csehszlovák politikusok.

— **Mitrovica város tanácsának rendelete a gabonátüzek megelőzésére.** Szremszkamitrovicáról jelentik: A városi tanács plakátokon tette közhírré új rendeletét a mind gyakoribbá váló terméstartók megelőzésére. A rendelet szerint a kazalokat és kereszketek a gazdasági épületektől legalább harminc méter távolságban kell rakni.

— **Halálos szerencsétlenség a Beograd—Pancevo közötti vasúti hid építésénél.** Pancevóról jelentik: Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt kedden a Beograd—Pancevo közötti vasúti hid építési munkálatainál. Kreveld Antal rumai ácsmester munka közben lezuhant a hídról a Dunába és eltűnt a hullámok között. Holttestét még nem sikerült megtalálni.

— **Betörésért letartóztattak egy palánkai szijgyártót.** Noviszadról jelentik: A palánkai csendőrség letartóztatta Brunner Ferenc palánkai szijgyártót, aki Panherr Jakab lakására betört és onnan kétezer dinár értékű holmit vitt el. A betörtöt beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

— **A leányszűkítés elpölgusa.** Noviszadról jelentik: Indiján legutóbb érdekes leányszűkítési eset történt. Vujanovic Bora falubeli legény testvérének, Mitárnak segítségével kocsin megszűkítette Iszajlovics Mária indijáni leányt. A leány anyja nyomban felfedezte a szűkítést és revolverrel a kezében menekülők üldözésére indult, a fiataloknak azonban sikerült elgátrátatniuk és megszűkítők. Az asszony az eredménytelen üldözés után visszatért a faluba és a községébe elött revolverrel rátámadt Vujanovic Mitárra, aki a szűkítésben segédkezett a fiataloknak. Az anya már el akarta sütni a fegyvert, amikor az egyik községi rendőr hátulról lefogta a dühöngő nőt és kiesavarta kezéből a revolvért. Iszajlovics ellen emberölés kísérlete miatt elárás indult.

— **Egy híres spanyol énekes végrendeletileg szülővárosára hagyta a szívét.** Madridból jelentik: Anselmi, a világhírű spanyol tenorista, aki a világ minden operájában fellépett már és mindenütt óriási sikereket aratott, legutóbb végrendeletileg az ünnepelt szülővárosára, Madridra hagyta a szívét. Az örökség természetesen csak a tenorista halála után esedékes. Anselmi végrendeletében úgy intézkedett, hogy halála után szívét vegyék ki, drágakövekkel kirakott urnában helyezték el a szívét a madridi operaház előcsarnokának egyik oszlopába falazzák be.

— **Előtt egy francia gyémántkereskedő,** Párisból jelentik: Szexadziós bünténnyel foglalkozik Marseille rendőrsége. Anton Alquier ismert gyémántkereskedő titokzatos körülmények között eltűnt. A kereskedőnek eltűnése napján nagyértékű gyémántok és drágakövek voltak. Pár nap múlva autóját gazdátlanul találták a város közelében levő Arles-csatornánál, erősen megromlott állapotban. A kocsi belsejében meglátszott, hogy élet-halál harc folyt benne. A nyomozás adatai szerint az eltűnés napján a gyémántkereskedő egyik ismerőse, Arifond gyáros levelet kapott tőle, melyben bejelenti, hogy üzleti utra indul autójával, s utközben meg fogja látogatni. A kereskedő azonban nem érkezett el barátjához. Az Alquiernél levő értékes drágakövek között egy fekete gyémánt is van, amelyet százezer frankra becsültek, s amelyet néhány nappal előbb kapott bizományba.

— **A szentái tisztviselők nem bérelhetnek városi földet.** Szentáról jelentik: A város gazdasági bizottság hétfőn délután ülést tartott, amelyen a városi föld- és bérleti ügyét tárgyalta. Vuics József indítványára elhatározták, hogy szegényebborsu iparosoknak adnak bérletet, ha maguk művelik meg a földet, városi tisztviselők azonban nem kaphatnak a bértelekkel.

— **A zagrebi Nemzeti Színház együttesének vendégszereplése Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A zagrebi Nemzeti Színház tizenöt tagból álló együttese szombaton és vasárnap fél kilenc órai kezdettel a Juda Makkabi rendezésében a Szloboda-szálló nagyterében kabaréelőadást rendez. Mindkét előadáson új műsort mutatnak be a zagrebi művészek. Jegyek elővételben a Szlávia könyvkereskedésben és a Pipkovic-tözsdeben kaphatók.

— **Tengerészeti görőszaktanfolyam.** Gyenovicson (Boka-Kotarska) kétszáz növendéket vesznek fel gépésztanfolyamra. A tanfolyam három évig tart, október elsején veszi kezdetét, csak olyan diákok pályázhatnak, akik legalább tizenöt és fél évesek, még nem töltötték be a tizennyolcadik életévüket és legalább két évig vasműhelyben dolgoztak.

TÖZSDE

Zürich, július 16. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.36, London 25.22, Newyork 520, Brüsszel 72.25, Milanó 27.19, Madrid 75.40, Amszterdam 208.80, Berlin 123.98, Bécs 73.18, Szófia 3.755, Prága 15.385, Varsó 58.30, Budapest 90.64, Bukarest 3.085.

Szombori terménytözsde, július 16. Óbuza bácskai vasut 207.50—212.50, ujbuzza bácskai vasut 207.50—212.50, órozás bácskai vasut 190—200, ujrozás bácskai vasut 185—190, ózab bácskai vasut 185—190, ujbuzza bácskai vasut 170—175, óarpa takarmányi 64—65 kg. 180—190, tavaszi 67—68 kg. 200—210, Baranya 69—70 kg. 210—220, ujbuzza takarmányi 62—63 kg. 145—155, tavaszi 67—68 kg. 180—190, tengeri mörzsolt 202.50—207.50, lisztek: Ögg 295—305, Ög 295—305, kettes 270—280, ötös 250—260, hatos 230—240, hetes 220—230, nyolcas 140—150, korpa finom 115—120. Irányzat: buza szilárd, tengeri barátságos. Forgalom: 320 vagon.

Noviszadi terménytözsde, július 16. Buza bácskai régi 79—80 kg. 212.50—215, Tisza hajó bácskai és bánáti régi 79—80 kg. 225—230, felsőbánáti régi 207.50—210, szeremi régi 79—80 kg. 210—212.50, bácskai uj 210—215, bácskai uj VIII. 215—217.50, Tisza hajó VIII. 225—230, bánáti uj 205—210, bánáti VIII. 210, szeremi uj 210—212.50, szeremi VIII. 212.50—213. Árpa bácskai uj 63—64 kg. 150—155. Lisztek: Ögg és Ög bácskai 305—315, kettes 285—295, ötös 270—275, hatos 255—265, hetes 230—240, nyolcas 140—150, korpa bácskai jutazsákokban 115—120, szeremi jutazsákokban 115—120, bánáti jutazsákokban 115—120. Tengeri: bácskai 205—210, bánáti 202.50—207.50, szeremi 205—210. Disznósír: 25 kgr. kannákban bruttó-nettó ért, 2300—2350. Irányzat: szilárd. Forgalom: 214 vagon.

Budaösti gabonátözsde, július 16. Határidőzlet: Buza októberre 25.50—26.50, zárlat 25.80—25.82, márciusra 28—28.82, zárlat 28—28.02. Rozs októberre 22—22.65, zárlat 22.23—22.25, márciusra 24—24.50, zárlat 24.18—24.20. Tengeri márciusra 20.05—21.20, zárlat 20.15—20.20, júliusra 25—25.35, zárlat 25—25.10. Készárpa: buza 23.90—25.80, rezs uj 20—20.50, takarmányárpa 18.50—20, ó 19.40—19.75, repce 43.50—44.50, tengeri 24—24.50, korpa 13—13.50.

Ejcsai sertésvásár, július 15. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: zsirsértés 2220, hussértés 11.546, ebből jugoszláviai eredetű 1358. Árak: prima urasági fajsertés S. 2.35—2.40, kivételesen 2.45, öreg sertés 2.20—2.30, hussértés 2.15—2.65, kivételesen 2.70. Irányzat lassu.

Chicago terménytözsde, július 16. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza jul. (126.375) 136 egyegyed, szept. (142.50) 141 hétnyolcad, dec. (143.125) 147 háromnyolcad. Tengeri jul. (100) 99 egyegyed, szept. (103) 102 egyegyed, dec. (97) 95½. Zab ju. (49.50), szept. (49.375), dec. (52.375). Rezs ju. (105.50), szept. 114.

Winnipeg terménytözsde, július 16. Középfolyamok: Buza jul. (166.875) 168, okt. (159) 159, dec. (155.75) 155 háromnyolcad.

Liverpool terménytözsde, július 16. (Zárlat.) Buza jul. 9 sh. 9 háromegyed d., okt. 10 sh. tizenháromnyolcad d.) 10 sh. 2 egyegyed d., dec. (10 sh. 4 egyegyed d.) 10 sh. 5½ d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek má állása a következő: *Duna*: Bozdán 300 (+40), Bogojevo 356 (+26), Palánka 256 (+18), Noviszad 245 (+17), Zemun 202 (0), Pancevo 187 (—1), Szmederevo 283 (—2). *Dráva*: Oszijek 182 (—8). *Száva*: Zagreb 88 (—14), Mitrovica 241 (—5), Sabac 95 (—2), Beograd 146 (0). *Tisza*: Szentá 106 (—6).

— **Kinevezések és előléptetések.** Becskerekről jelentik: Az igazságügyminiszter Bogojev Szlávkó végzett jogászt a kovini járásbírószághoz telekkönyvi gyakornokká nevezte ki. A pénzügyminiszter Bihari Béla, Kornipp Lajos és Böhm Dragutin becskereki pénzügyigazgatósági ellenőröket föllenőrökké léptette elő. Ugyancsak a pénzügyminiszter Vukovics Vojin becskereki állami adóhivatali adótitészt adóellenőrre léptette elő és egyben áthelyezte Szubotícára az állami adóhivatalhoz.

— **Községi jegyzők érkekezlete.** Noviszadról jelentik: Dr. Popovic Lázár, a noviszadi járás főszolgabírája hétfőn délután érkekezletre hívta össze a járás összes jegyzőit, akikkel fontos közgazdasági és főleg mezőgazdasági kérdéseket beszélt meg. Ezen az értekezleten szóba kerül többek között a szociálpolitikai miniszternek a mezőgazdasági munkások fokozott védelmére kiadott rendelete is.

— **Halálozás.** Szentáról jelentik: Bcszin Nesztor volt baranyai tanfelügyelő, szentái igazgató-tanító, a Szent Száva-rend V. osztályának tulajdonosa kedden negyvenhét éves korában hosszas betegség után elhunyt.

— **Szuvaidsics Sándor főszámvevő szabadságon.** Szuvaidsics Sándor városi főszámvevő kedden megkezdte nyári szabadságát.

— **Borzalmas árvízkatasztrófa Trapezunt félszigeten.** Konstantinápolyból jelentik: A Trapezunt félszigeten pusztított áradás méretei csak most bontakoznak ki. A jelentések szerint a katasztrófa egyike az utóbbi idők legnagyobb elemi csapásainak. A víz huszonnégy községet elöntött és ötszáz ház közül egy se maradt épségen. A kárt három millió török fontra becsülik. Az áldozatok számáról nem érkezett pontos jelentés, csupán annyit jeleznek, hogy az áradásnak sok ember esett áldozatul.

— **Kabulban kivégeztek egy trónkövetelőt.** Londonból jelentik: Kabul új ura, Habibullah kivégeztette Ali Achmed khánt, az afgán Amanullah bukása után igényt tartott a trónra és csapatokat szervezett Habibullah ellen. Májushan Ali Achmed egy ütközet során az uralkodó fogságába került, aki felszólította Ali Achmedet, hogy hódoljon be és mondjon le trónigényéről. Ali erre nem volt hajlandó és ezért vasárnap Habibullah parancsára Kabul főterén agyonlőtték.

— **Elítélték Franco spanyol oceanrepülőit.** Madridból jelentik: A hadbírószághoz kéthónapi szabadságra ítélte Franco oceanrepülő ezredesét, aki, mint ismeretes, a Numancia repülőgépen akart átkelni az oceanra. Franco a spanyol légi flotta parancsnokának a feljelentésére került a hadbírószághoz, ugyanis azt állította a légi flotta parancsnokáról, hogy utrakelés előtt az ő intézkedésére több fontos alkatrészt kicseréltek a repülőgépen és ezért történt a baleset. A repülőflotta parancsnoka be is nyújtotta lemondását, de azt nem fogadták el.

— **Férjhez ment egy összenőtt ikerpár.** Manillából jelentik: A Manillában élő világhírű Lucio és Godioa ikerpár, miután megkapták az engedélyt, férjhez mentek két manillai fiatalemberhez, akik szintén testvérek. Az érdekes házasság látványosságzámba ment a Fülöp-szigetek fővárosában.

— **Beomlott egy amerikai áruháza.** Newyorkból jelentik: Pond Gomery városában súlyos szerencsétlenség történt. Egy háromemeletes áruháza beomlott és a romok ötven embert maguk alá temettek. Eddig négy holttestet húztak ki a romok alól. A mentési munkálatok tovább tartanak.

— **Károly volt román trónörökösnek nem volt szerepe a bukaresti puccskísérletben.** Párisból jelentik: Károly herceg volt román trónörökös levelet intézett Jules Sauerweinhez, a Matin külpolitikai szerkesztőjéhez és a leghatározottabban cáfolja azokat a bizonyos oldalról terjesztett híreszteléseket, hogy része volt a legutóbbi bukaresti puccskísérletben és hogy a bukaresti fasiszták akcióját ő maga irányította Párisból.

— **Elhalasztották a második Internacionale végrehajtóbizottságának ülését.** Zürichből jelentik: Julius 17-ikén tartotta volna meg Zürichben a második Internacionale végrehajtóbizottsága ülését, amelynek naprendjén Henderson angol külügyminiszternek az elnöki tisztségre való lemondása is szerepelt volna. Az ülést azonban váratlanul el kellett halasztani, mert Henderson értesítette a bizottság tagjait, hogy ezen az ülésen nem vehet részt és szeretné, ha a bizottság július 27-ikén ülné össze. A végrehajtóbizottság így is határozott. Budapesti jelentés szerint a magyarországi szociáldemokrata pártot a második Internacionale végrehajtóbizottságának ülésén Peidl Gyula és Peyser Károly országgyűlési képviselők fogják képviselni.

— **Kedden indult el amerikai utjára a Bremen.** Brémából jelentik: Kedden este közel tízezer főnyíl tömeg üdvözlésében között indult el első utjára a legújabb német hajóóriás, a Bremen, amely a napokban készült el. A gőzösré szóló menetjegyeket már hetekkel ezelőtt elkapkodták és a hajó zsufoltan indult az amerikai utra. Terv szerint a Bremen négy és fél nap alatt teszi majd meg az oceáni utat és ezzel tud fogja szárnyalni az Európa—amerikai oceáni ut gyorsasági rekordját, amit eddig a Meurentania tartott.

— Pápai kitüntetést kapott a szremzskimitrovicai államügyészhelyettes, Noviszadról jelentik: Vasárnap a szremzskimitrovicai katolikus plébánia templomban ünnepélyes keretben nyújtották át Malinár Máté államügyészhelyettesnek a pápa által adományozott »pro ecclesia et pontifice« arany keresztet oklevéllel. Malinár Máté magas pápai kitüntetését, mint a sztrárig-adjástei fejeztetve kapta, mert a fejeztetve épített katolikus templom létesítésén eredményesen közreműködött és a zagrabi érseki központi szeminárium megtartása körül is érdemeket szőrt. Dr. Bauer zagrabi érsek megbízásából dr. Raeski Ferenc esperes plébános nyújtotta át a kitüntetésnek a pápa érdemkeresztjét.

— A Jadranszka Sztrazsa pártokai ünnepe. Noviszadról jelentik: A Jadranszka Sztrazsa kerületi szervezete augusztus 4-ikén a bácskopalánkai strandon nagyszabású ünnepélyt rendez, amelyen egy felkészített dunai monitor is részt fog venni. Az ünnepély tisztá jövedelme a Jadranszka Sztrazsa alapjára szolgál.

Leánynevelőintézet Ziegra GARMISCH-PARTENKIRCHEN (BAYERN)

Gyönyörű fekvés. Kötöny, modern berendezés. Szigorú felügyelet. Iskolai tantárgyak, nyelvek, zene, sport, háztartás. — Prospektus kérésre díjtalanul.

— Kedvezményes hajótúrái jegyek az újságrö-egylet társai számára. Noviszadról jelentik: Az újságröegyesület szervezete augusztus 4-ikén a bácskopalánkai strandon nagyszabású ünnepélyt rendez, amelyen egy felkészített dunai monitor is részt fog venni. Az ünnepély tisztá jövedelme a Jadranszka Sztrazsa alapjára szolgál.

— Megfojtotta újszülött gyermekét. Beeskerekről jelentik: A beeskerei törvényszék büntetőtanácsa kedd tárgyalta Lakatos Éva németanyai leány bűnügyét. Lakatos Éva azzal vádolta az ügyészség, hogy újszülött gyermekét megfojtotta, azután elásta a holttestet a temetőben. A vádlott beismerő vallomást tett. Több tanu kihallgatása után a bíróság bűnösnek mondta ki a vádlottat és háromhavi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerőssé vált.

Genève-Vernier (Svájc: Schweiz)
Penzionátus: „Bel Ebat“
Fia' al uri leányok részére.
Gyönyörű, egészséges fekvés. Francia nyelv tökéletes oktatása. Sportalkalmak. Kötöny berendezés és ellátás. Szigorú felügyelet. Prospektus a Bács megyei Napló Híradóhivatalában.

— Csökkent a noviszadi munkanélküliek száma. Noviszadról jelentik: A noviszadi munkástársada jelentése szerint a munkanélküliek száma csökkent. Az elmúlt héten 118 férfi és 39 női munkanélküli volt, ez a szám most 94 férfi és 39 női munkanélkülire apadt.

— Sikasztás miatt letartóztattak egy noviszadi ügyvédet. Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség letartóztatta Weiszkopf János noviszadi ügyvédet, az osztrák Pharmacia utazóját, mert a cég kárára 15.000 dinárt vett fel egyik noviszadi üzletétől és ezzel az összeggel nem számolt el. Weiszkopf az összeget nem a noviszadi Schützer-féle szappangyártól, hanem Schützer János noviszadi kereskedőtől vette fel.

— Új hivatalos órák a munkásbiztosítópénztáraknál. A szociálpolitikai miniszter legújabb rendelete szerint a munkásbiztosítópénztáraknál a hivatalos órák reggel 7—12-ig és délután 3—5-ig tartanak.

— Felborult egy postautóbusz — valamennyi utas megsebesült. Beogradból jelentik: Az Alekszandrovac-kruseváci országúton hétfőn az esti órákban felborult egy utasokkal teli postautóbusz. A kocsi nagy sebességgel haladt az országúton, amikor az egyik éles fordulónál a fék felmondta a szolgálatot és az autóbusz felborult. A kocsiiban huszonhárom utas és valamennyien több-kevesebb súlyos sérüléseket szenvedtek. A sebesülteket Krusevácra kiszállított orvosok részesítették első segélyben, majd beszállították őket a kruseváci kórházba. A baleset ügyében megindult a vizsgálat.

Ha nyáron

nem utazik szabadságra, akkor is friss erőt gyűjthet magának, ha a reggeli és délutáni kávéjába 2—3 kávéskanál

OVOMALTINE

lesz

7471—4

— Gyászmise Beeskereken II. Miklós orosz cár emlékéért. Beeskerekről jelentik: A beeskerei orosz kllónia vasárnap délelőn tízenkét óraker gyászmisét rendezett II. Miklós orosz cár és családja emlékére. A szertartást Vosztokov Vladimir orosz esperes végezte, aki nagy beszédben emlékezett meg a tragikus véget ért utolsó orosz cár életéről és haláláról. A gyászmisén megjelent dr. Baltics Vilko beogradai tartományi főispán, Dragutinovic ezredes, helyőrségi parancsnok, Rajics Triva városi főjegyző és számos előkelőség.

— Elsüllyedt egy gőzkomp — huszonkét utas a vízbe fulladt. Moszkvából jelentik: A Bajkál-tayon egy gőzkomp elsüllyedt egy gőzkomp, amely 169 utast szállított. Az utasok közül huszonkettő a vízbe fulladt, a többieket sikerült megmenteni.

— Meknes öngyilkos. Noviszadról jelentik: A szremzskimitrovicai Nihilos Darinka hetvenéves asszony késsel átvágta a torkát és meghalt. Az öregasszony már többször megkísérelt öngyilkosságot, de eddig sikerült életet megmenteni. Néhány nappal ezelőtt újból kísérletet tett, hogy végtessen életének, de a férje megakadályozta szándékát. Vasárnap azután végrehajtotta végzetes tetteit.

— Sztepanovics-dóm épül Csacsakon. Csacsakról jelentik: A városi képviselőtestület legutóbbi ülésén egyhangu határozatot hoztak, hogy a nemrég elhunyt Sztepanovics vojvoda emlékét nem mint eleinte tervezték szoborral, hanem kétemeletes impozáns palotával fogják megörökíteni. A Sztepanovics Sztepan vojvoda dómiban fogják elhelyezni a Sztepanovics-muzeumot, továbbá helyet fog kapni a palotában több kulturális és humanitárius egyesület csacsaki szervezete is.

— Lövészverseny Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi lövészegyesület július 21., 28. és augusztus 4-ikén a polgári céllövészegyesület löterem céllövő versenyt rendez.

— Idegesség, fejtájdás, álmatlanság, szédülés, bízészetes »Ferenc József« keserűvíz kitünő háziszert, amely az emésztő szervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktelminéltek megfigyelték, hogy a »Ferenc József« víz öreg emberek-nél is enyhén, kellemesen és megbízhatóan hat. Kaplható gyógyszerárakban, drocériákban és fűszerüzletgyárakban, levertség, főelemérzések eseténél a ter-tekben. 26

RÁDIÓ

Három operaelőadás a rádió szerdai programján

Német állomások egy Amerika felé haladó óceánjáró hajóról fognak közvetíteni

A rádió szerda esti programja kivételesen jónak ígérkezik; nemesak nívós hangversenyek, hanem operaelőadások is szerepelnek műsoron. Beograd leadója zenekari hangversenyt jelez, a következő műsorral: v. Blon: Heil Europa, Marsch; Waldteufel: Ganz allerliebst, Walzer; Fr. v. Suppé: »Bandenstrieche«, Ouverture; Paribrolli: Passione mia, neapol Capriccio; Jch. Strauss: Phantasie aus der Operette »Zigeunerbaron«; Helmburgh: Tokasai (Pflirschblüen-Fest); Zeller: Potpourri aus der Operette »Der Vogelhändler«; Translaieur: Hochzeit zug in Liput; gillet; Boute-en-train, Galopp. — Lübljanban a Goszics ének-kari hangversenyez és a hangversenyt közvetíti Zagreb is (20.33).

A külföldi állomások közül figyelemre méltó a budapesti leadó műsora, a sztráigból Puccini »Pillangó kirasszony« című operáját fogják előadni (20). Opera-

előadást hallhatunk Népolyból is. A műsoron Leoncavallo egyik dalműve szerepel (21.02). Róma Mascagni operát tűzött programjára (21).

A hangversenyműsorból kiemelkedik a frankfurti szimfonikus hangversenye (20.30). Hamburg kamara-zene-estje (21) és Prága fillharmonikus társaságának minstre hangversenye (19.05). Stockholm opera- és operettzenét ad, azonban tekintettel a rossz légköri viszonyokra, nálunk valószínűleg nem lehet majd élvezni (20).

Mint kúriozumot említjük fel München, Hamburg és Bréma kísérleti adását. A leadóállomások összeköttetését fognak keresni az Amerika felé haladó Bremen óceánjáróval és a beszélgetést közvetíteni fogják a közönség számára.

Az érdekes kísérletek este tíz óraker kezdőd-

SPORT

Vasárnap játszák le a Hartmann-serleg- mérkőzések második fordulóját

A szubotici Kék-fehéreknek a noviszadi csapat lesz az ellentele

A vajdasági klubközi bizottság játékterve szerint július 20-ikáig kellene lejátszani a Hartmann-serleg-mérkőzés második fordulóját a szubotici Kék-fehéreknek a noviszadi klub játékosai. A szubotici egyesület mint rendező fél, már meg is tette a szükséges lépéseket és fekért a noviszadi klub vezetőségét, hogy vasárnapra okvetlen küldje el csapatát Szubotica-ra.

A ranglisták értelmében Noviszad részéről a következő játékosok: Dugyerczki Goga, Uzelac Theo, Mogin Tosa, Francuski Iván, dr. Francuski, Ilin Dusan, Braclifeld Jován, Hajós Nándor és dr. Lampel Béla, a női versenyzők közül Uzelac Sandy, Frank

Terus, dr. Hem Alfrédné és dr. Szilasi Lászlóné indulnak.

A szuboticiak közül az eddigi tervek szerint Kovács László, Berényi János, Vig László, Grad István és Taupert Alfréd, a női versenyzők közül Bachrichné, Kádár Maca és Juszkó Eta fognak szerepelni. A férfi versenyzők összeállítása azonban még nem végleges, mert nincs kizárva, hogy Horvácki Fábús is helyet kap a csapatban. Ez annál is inkább kívánatos, mert Horvácki az utóbbi időben meglepő formát árukt el és így a klub érdekei megkívánják szerepeltetését. A mérkőzés vasárnap reggel nyolc óraker kezdődik a városligeti pályakon.

Nyolc versenyszám szerepel Szubotica kerékpár- és motorbajnokságának versenyprogramján

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi versenyek iránt

Megírta a Bács megyei Napló, hogy a SzAND kerékpárszakosztálya vasárnap, július 21-ikén megrendezi Szubotica kerékpár- és motorbajnokságának versenyeit. A rendező egyesület most állította össze a verseny részletes programját, amely a következő:

- 1000 m. kezdők versenye.
- 1000 m. 10verseny Szubotica bajnokságéért.
- 1000 m. ifjúsági verseny.
- 5000 m. motorkerékpárverseny.
- 5000 m. kezdők versenye.
- 10000 m. verseny elsőosztályuaknak (bajnokság).

3×1000 m. stafétaverseny.
10000 m. motorkerékpárverseny.
Valamennyi versenyszámban a három első helyezett részesül díjazásban.
A SzAND kerékpárversenye iránt ugy a közönség körében, mint a résztvevő egyesületek részéről nagy érdeklődés nyilvánul meg. Már eddig is számos nevezés érkezett be a versenyre és a rendezőegyesület számít arra, hogy július 21-ikén az ország legjobb kerékpár és motorversenyzői küzdenek Szubotica bajnokságáért.

SZTARIBECSEJ

Tesla—Kikindai Koszovo 4:0 (2:0). Barátságos mérkőzés. Bíró: Róth. Nagyszámú közönség előtt folyt le a két csapat revansmérkőzése, melyet a kitűnő formában levő Tesla megeredménytel nyert meg. A Tesla az alábbi felállással állt ki: Székő — Papp. Ács — Csányi, Janek I., Balaska — Hornyák, Tihanyi, Acsay, Janek II., Novák. A Koszovo kezd szél ellen és nyomban támadásba megy át, de a Tesla védelme erőiesen ellen áll. Ötpercenyi Koszovo-fölény után Tesla veszi át a vezetést és szebbnél szebb akciót indít a kikindai kapu ellen. A 14-ik percben Hornyák—Csányi—Tihanyi szép össziátékából az utóbbi remek gólt lő. A gól után újabb Tesla-fölény következik, a csatárok azonban balszerencsével küzdenek. A 35-ik percben a csatársoron tuljutott labdát Janek I. centerhalf 30 méterről a kapuba vágja. Ezután a Koszovo kap erőre, de nem tud megbirkózni a kitűnő formában levő Tesla-vevédelemmel. A második félidő első percében a széllal támogatott Koszovo főlénybe jut, de a Tesla lapos játékra megy át és folyton erősödő szél ellenére, hatalmas tempót diktál. A játék jó részét a Koszovo térfelén folyik. A 28-ik percben Hornyák beadását Tihanyi védhetetlenül a hálóba rugja. A gól után tovább a Tesla támad és a 40-ik percben Hornyák egy újabb beadásából Janek II. befejezi a mérkőzés legszebb gólját. A Koszovóból Nikolin kapus, Wilhelm II., Janicsék II. és Baják váltak ki. A Teslából egy a védelem, mint a csatársor nagyszerű játékot produkált. Róth bíró kitűnően vezette le a mindvégig nivós és fair mérkőzést.

Koszovo—Tesla 1:0 (0:0). Hazenamérkőzés. Bíró: Graff. A két hazenacsapat revansmérkőzése erős iramú küzdelmet nyújtott. A csapatok a következő felállításban álltak ki: Koszovo: Matyko — Nürnberg, Solyom — Fehér II., Liszul, Fehér I., Potros. Tesla: Graff — Körössy I., Papp — Körössy II., Bólya, Géhl, Brankovics. A Koszovo három szentai játékosal megerősítve vette fel a küzdelmet Sztaribecsejen. A mérkőzésen a Tesla technikailag jobb játékot produkált, amit a Koszovo fizikai fölényével ellensúlyozott és így a játék helyenként a durvaságba csapott át. A Tesla az első félidőben gólt ért el, amit a távolálló bíró tévedésből nem ítél meg. A mérkőzés folyamán a Tesla volt a többet támadó fél, azonban a Koszovo kapusa mindent mentett. A győztes gólt a Koszovo balszélsője révén érte el.

Jadran—Bácskogradistek AK kombinált 8:0 (2:0). Bíró: Popov. A Jadran nagy fölényrel győzte le a bácskogradistek kombinált csapatát. A gólokat Kekics M. (2), Zariacs (3), Krunce II. (2) rúgták. A nyolcadik gól öngól volt.

Szoko komb.—Novibecseji Jedinsztvo 1:1 (1:1). Barátságos mérkőzés. Bíró: Kurjácski. A Szoko egy kombinált csapata a novibecseji Jedinsztvo csapatával játszott vasárnap a Szoko-pályán. A mérkőzésen az egyenrangú ellenfelek szép játékot nyújtottak. A Szoko gólját Milovanov M. rúgta.

PETROVOSZELÓ

PSK—Tesla IB (Sztaribecsej) 2:1.

MOL

Soko—Malidjosi Sport Klub 4:1 (3:1)

BÁCS

Omladina FC—Ökonom FC (Odzsari) 3:1 (1:0)

Omladina FC IB—Dernyei Sloga IB 3:2 (0:2)

OSZJIEK

Szlávija—Tiszti iskola (Beograd) 7:4 (5:1).

Makkabi—Zseljezicsar 3:1 (1:1).

Viktoria—Olympia 2:2 (2:0).

BÁCSKOGRADETE

BAK—Szbija (Szbobran) 6:0 (2:0).

BEODRA

Hajduk—Szlávija (Csóka) 1:1.

VINKOVCI

Zseljezicsar—Cibaliya SC—Hajduk (Osztjeik) 3:2 (2:1). Az osztjeiki bajnoksapat legelső bemutatkozása Vinkovcra nagy közönséget vonzott a pályára. A bajnoksapat Blazsekovic, Pilkó, Sztrup és Mészáros helyén tartalékokkal állott ki, akik azonban győnlégeknek bizonyultak. A Cibaliya ezzel a játékváltoztatással bebiztosította a Szloga ellen elért 4:0-ás győzelmét. A Hajduk tartalékos csapata nagyon elbizakodottan ment a küzdelembe. Csupán Menrath, Opravics, Glatz II. és Bartovszki voltak jók. A mérkőzés nagy szűben játszották le, mely rontotta a játékot. A vezető gólt Fritz I. szerzi meg a Hajdukknak a 30. másodpercben. A 20. percben Cseh II. egyenlített és ugyancsak a 40. percben ő szerzi meg a vezetést. A második félidőben a Cibaliya játszik szél és nap ellen és egészen védekezésre szorult, de a Hajduk tehetetlen csatárai nem tudnak eredményt elérni. A 8. percben Szivck egyenlített, de a 35. percben Cseh I. véglegesen megszerzi a győzelmet jelentő gólt.

DÁRDA

Graficsar (Osztjeik)—Baranja 5:0 (0:0).

Az osztjeiki Makkabi közgyűlés. Osztjeikről jelentik: Az osztjeiki Makkabi Sport Klub vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését dr. Fischer Vladimir elnöklété alatt. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a titkári és a pénztári jelentést. A jelentések felolvasása után megválasztották az új tisztikart. Elnök dr. Schmuchler Vilmos, I. titkár Schrenger Viktor, II. titkár Kisicski Norbert, pénztáros Sonnenschein Zsiga.

A választmány tagjai dr. Lederer Frigyes, Schwabonitz Artur, Aufferber Sándor, Baum Leopold, dr. Schain Gyula, Zsarkover Bertold, Schwartz Ignác, Gombos Ferenc, Spitzer Márkus, Klein Jakab, Kohn Eugen és dr. Margulics Leó. Számvizsgálók, ellenőrök: Augenföld Milán, Engl Leó, Wamoscher Simon. A fegyelmi és az intézőbizottság tagjai dr. Lederer Frigyes, Freundlich Lajos mérnök, dr. Hirsch Sámuel és Löbl Eguen. A közgyűlés egyhangulag kimondotta a torna és a teniszszakosztály megalakulását.

Vajdasági kerékpárverseny Sztaribecsejen. Sztaribecsejről jelentik: A sztariibecseji »Tesla« kerékpárverseny-egylet vasárnap délután rendezte meg a vásártérsi sportpályán az évi városközi kerékpárversenyét a szubotical SzAND, a noviszadi »Achilles«, a becskerekli »Budučnost« versenyzőinek részvételével. A verseny rekordszámú közönség előtt zajlott le. Részletes eredmények a következők: **1500 méteres sprint:** 1. Zorád (Achilles), 2. Szabados (Achilles), 3. Sok (Tesla). **Szántó az utolsó kőnél az előtte menő kerékpárban elbukott. 1000 méteres ifjúsági verseny.** 1. Wagner

(Budučnost), 2. Homály (Tesla), 3. Polovina (Achilles). **Selejtező verseny:** 1. Szántó (SzAND), 2. Varga (Achilles), 3. Brezszanyi (Achilles). **Sztefanovics a cél előtt biztos második helyen elbukott. 9000 méteres távverseny:** 1. Szántó (SzAND), 2. Sztefanovics (SzAND), 3. Szabados (Achilles). 4. Gregor (Tesla). **Vigasz verseny:** 1. Gregor, 2. Poosz, 3. Pekar (mindhárom Tesla). **Gyermekverseny 16—14 évig:** 1. Tóth, 2. Komáromi J., 3. Lázics (mindhárom Tesla). **100 méteres lassúsági verseny:** 1. Zorád (Achilles), 2. Poosz (Tesla), 3. Gregor (Tesla).

Uj vezetőtestet választott az osztjei Slavija. Osztjeikről jelentik: Az osztjeiki Sport Club Szlávija vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését a Central-kávéházban dr. Bozsics Sándor elnöklété alatt. Az évi jelentéseket egyhangulag elfogadta és utána az új tisztikar választása következett. Elnök lett Juras István, I. alelnök Hartl József, II. alelnök Teisl August, I. titkár Jelacics Adolf, II. titkár Isoilovics Dimitrije, pénztárosok Rott Antal és Jávor József. Szakosztály-vezető Jelacics Adolf.

KÖZGAZDASÁG

Nagy hausse az amerikai és európai gabona-tőzsdéken

A rossz amerikai termés kilátások következtében lényegesen emelkedett a buza ára

A tengerentúli gabonátőzsdék szertelen játéka egész Európában lenyomta a buza árát. A csikágói határidőpiacon folyó játék június elején 94 centig szorította vissza a buza árát, míg hétfőn 140 centre emelkedett a buza és egyetlen nap alatt 9 centes árdragulás állt be, ami dinárra átszámítva

másánként közel husz dináros árdragulást jelent a buzáknál.

Az amerikai buzahuasserről érkező hírek elsősorban azt emelik ki, hogy

Kanadában emberc'nekezet óta nem volt olyan rossz termés, mint amilyent ebben az évben vórnak.

Kanadában, Arkansasban és Argentínában, Amerika e három legnagyobb gabonatermő országában most kezdődik a beérés és csak augusztusban indul meg az aratás. Az amerikai hírek szerint a szárazság még mindig tart és a hőmérséklet állandóan emelkedik. Ez

az oka, hogy

az amerikai kontinén edd'g nem tapasztalt mohósággal fedez a világ minden tőzsdéjén.

Csak ezzel magyarázható, hogy egy nap alatt az amerikai buza 7—8 százalékkal, az argentinai tíz százalékkal megdrágult.

Az európai piac eleinte megdöbbenéssel fogadta az amerikai híreket és nem adott azoknak hitelt, mert azt hitte, hogy a híresztelés újabb amerikai blöff. Amerikában ugyanis minden évben rendeznek az európai aratás idején mikilengéseket. Az ilyen szertelenségekkel szemben tehát az európai tőzsdék óvatosan viselkednek. Most azonban — miután magánjelentések is megerősítették — kiderült, hogy a rossz termés kilátások híre igaz, mire

az európai tőzsdéken is megindult a buza-
hausse,

amely a jelek szerint tartós lesz.

A beogradi pénztintézetek évi mérlege. Beogradból jelentik: A beogradi bankegylet most tette közzé kimutatását a fővárosi pénztintézetek 1928. évi működéséről. A statisztika hatvanhárom pénztintézet működését öleli fel és adatai a következők: 9 bankok alapitókje összesen 629.659.000 dinár volt, a tartalékalap pedig 248.747.000 dinárra ruggott. A pénztintézetek tulajdonában levő ingatlanok értéke 267.053.000 dinár, értékpapíralomány 257.979.000 dinár. A betétek összege 1928-ban 511.313.000 dinár, váltótárca 738.599.000 dinár. folyószámla és reeskompt 1.021.271.000 dinár. A hatvanhárom pénztintézet 1928-ban kimutatott tiszta nyeresége 66.318.000 dinárra ruggott. Ez az összeg mintegy 17 millió dinárral haladja meg az 1927. évi tiszta nyereséget.

Csészlési aranyérmék Vrhászón. Noviszadról jelentik: Novivrhászón most voltak az első próbacészlések, amelyek a várakozás ellenére igen gyenge eredményt mutatnak. A legtöbb kísérletnél csak elvettve volt egyegy holdon tíz métermáza buzatermés, míg az átlag nyolc métermáza volt. Minőségileg a buza igen jó és 76—80 között mozog.

Aranydukátok eladásához nem kell miniszteri engedély. Noviszadról jelentik: A pénzügyminiszter arról értesítette a noviszadi tartomány pénzügyigazgatóságát, hogy aranydukátok eladásához nem szükséges a minisztérium előzetes engedélye, mert az aranydukátok nem képeznek valutát és szabadon adhatók. A dukát-kereskedelem számára az ipartörvény rendelkezései mértékadók.

A pancsevői kereskedők a vasuti közlekedés megjavításáért. Becskerekéről jelentik: A pancsevői kereskedők és iparosok értekezletet tartottak, amelyen Jankovics Koszta, a becskerekli kereskedelmi és iparkamara elnöke és Sztanofloviacs Sándor, a kamara titkára is résztvettek. Az értekezleten főképpen a bánáti vasuti közlekedést bírálták a felszólalók, mert szerintük Pancsevónak nincs meg a kielégítő vasuti összeköttetése a környékbeli községekkel. A Ferdin—Ilandza—Pancsevó és az Alibunár—Pancsevó közötti vonalon megszüntették a reggeli vonatjáratokat, amelyekkel a környékbeli piacnapokon Pancsevóra jöhetnek az emberek és hiányzik a déli vonat is Pancsevó felé visszafelé. Jankovics Koszta kamarai elnök a felszólalásokra válaszul kijelentette, hogy a becskerekli kamara interválni fog a szubotical vasutigazgatóságnál a közlekedési panaszok orvoslása érdekében.

Ipari főmiskola nyílik meg Osztjeiken, Beogradból jelentik: Mazsuranics Zselimir kereskedelemügyi miniszter a napokban egy rendeletet adott ki, amelyben hozzájárult ahhoz, hogy Osztjeiken egy főmipari szakiskolát állítsanak fel. Ezt a főmipari iskolát az osztjeiki Gépgyár részvénytársaság mellett állítják fel és az iskolának az lesz a feladata, hogy a vasestergályos és általában a vasmozgatómunkálás minden fajtájára magasabb kiképzést nyújtson. Az iskola már szeptember elsején megnyílik. A tanítási időtartam négy év. Azoknak, akik ebben az iskolában akarnak beiratkozni, legalább két évi középiskolát kell elvégezniük. Az iskola fenntartásáról részben az osztjeiki gépgyár, részben a kereskedelemügyi miniszter, az osztjeiki tartomány és magánosok gondoskodnak. Az első osztályban negyven tanuló vesznek fel. A felügyeletet az iskola felett a kereskedelemügyi minisztérium szakiskola-osztálya fogja végezni.

Augusztus végén nyílik meg az idei Ljubljana nemzetközi vásár. Ljubljana-ból jelentik: A »Ljubljana országos« című nemzetközi vásár és kiállítás ebben az évben augusztus 31-én nyílik meg és bezárólag szeptember 9-ig tart. A mintavásár látogatói számára az államvasutak igazgatósága és a beogradi légitársaság ötven százalékos menetdíjkezdvezményt biztosított. A jelek szerint az idei mintavásár az eddigieknél is imponansabb lesz. A vásárterületen már nagyban folynak az előkészítő munkálatok. A vásárra nagyon sok bel- és külföldi vállalat jelentette be részvételét.

Országos vásár Bácskopolánkán. Noviszadról jelentik: Bácskopolánkán július 28-ikán tartják meg az idei országos vásárt, amelyre vezmentes helyről átlatok felhalthatók.

**A BÁCSMEGYEI
NAPLÓ - RA
bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizető részéről a
könyvkezdvezményekben**

TÁRCA

Lakodalom után ...

Irta: Pécely József

Két héttel történt a lakodalom után...

Julis hazaszaladt. Aztán kissé otthon felejtkezett. Sok volt a mondanivalója. Bizonyosan.

Pista maga maradt a háznál. Szédülgett. Őlte az időt. Ki az udvarra, be a házba. Elő-elővette az óráját. Nézegette. Lassan mászott a mutató. Rémitő lassan. Segíteni szeretett volna neki: »Gyorsabban, hé! Mutatóujját oda is tette, de az üveg akadályozta... A kerítésen át ki-kitekintett. Mégse?... Hirtelen nagyot dobbant az ötkéje alatt:

— No, csakhogy eccő má!...

De a mosoly szinte ráfagyott az ábrázatára. Julis mellett ott nyikorgatta a csizmát a Sipaki Sanyit, aki már lánykorában is kerülgette a Juust. Hm!

Késérő nyúl futott össze a Pista szájában. De olyan késérő, hogy attól még a szivegyökere is megfacsarodott... Hátafordítót a kerítésnek s odatalpalt a tornác lépcsőjéhez. Rádobta magát.

— Hát az ember csak ennyi az asszony előtt?...

*

Julis nyitotta az uccaajtót. Belibbent.

— Möggyüttem! — akaszkodott bele a Pista nyakába.

Pista, mint akinek a foga fáj, savanykás ábrázattal rángatta a vállát:

— Látom...

Julis megdöbbsent.

— Mit lát kend?

— Mindönt!

— Miféle mindönt?

— Többek közt azt is, hogy möggyütél!

Az asszony hátralépett. A két szeme elmeredt. Mi lelte az emberét? Föl is kérdezte:

— Mi lelte kendet?

Pista csak a nyakát nyujtogatta...

— Rám haragszik kend?

Arra se szólt.

Julis hirtelen észbekapott:

— Az bántja kendet, hogy a Sadri hazakisért?

— No...?

— Hát van abba valami?

Pista csak úgy vállhegyről vetette vissza:

— Régi kérdő...

Julis elmeredt:

— Az tán csak nem büne neki?!

— Járt utánad...

— Hát járt...

Most amolyan békülékenyen szólt oda az asszonynak:

— Julcsa...?

Ugy, de ez a békülő hang csak olaj volt a menyecske tüze:

— En most má nem vagyok kendnek Julcsa!

Tuggya...?

— Nem...?

— Nem!

— Hát akkó mi vagy?

— Tigris vagyok! Tuggya mög kend, hogy tigris!

Pista úgy habusgatva Julcsa felé nyujtotta a két karját:

— No, kis tigris, majd én mögszeliditelek!

De a menyecske hátralépett:

— Ne érjön kend hozzám, mert karmolok!

S az ujját már görhlyette is befelé...

Pista megtorpant. Hát ilyen szelid galamb ez a Julcsa...? Na, most már hát csak azért se hagyja annyiban! Nem! A tövist addig kell kipiszkálni a bőr alól, amíg egészen be nem szuszakolja magát! Összehuzta a szemöldökeit, a szájaszélét meg lefityventette:

— Bözzög a Sipaki Sanyit nem karmolnád mög?!

Julis hátravetette a fejét.

— A Sipaki Sanyit mongya kend...?

Fölnevetett. Erőltetett, habotázó nevetéssel:

— Nem...! A Sanyit nem karmolnám mög! Nem is karmoltam! Milyen szépen mongya: »Juliska!« Szinte elolvad a szájában a szó...! Hát még az ereje...?

— Julis?!

Az asszony behunyta a két szemét s úgy álmodozta ki a szájaszélén:

— Előbb a karomat... aztán mög a derekamat...

Pista odaugrott.

— A derekadat?

S odaült.

Julis fölisszent, majd elsírta magát s befutott a házba.

Pista utána nézett. Lépett is vagy kettőt. Akaratlanul. Aztán rándított egye a vállán:

— Vigyón a fenét!

Leül a kölépőre. Két könyökét a két térdére párosította s bámolni kezdte a csizmája orrát, de ugy, mintha sohase látta volna.

Már az est kezdte beborogatni az udvart, mikor Pista háta mögött a ház ajtaja megnyikkant.

A Julis?

Ő volt.

Mégis csak van neki szive. Van. Most miugyárt kimutatja. Odasettenkedik a háta mögé. Befogja a két

szemét... Azért se fogja egynyomban kitalálni!

De nem. A Julis csak el egyenesen mellette, mint a jó förgeteg.

— Hát e hova viharzik?

M megbizserget a szive tájékán.

— Csak nem tán haza? ...

Két tenyerét neki feszítette a tégláknak azzal, hogy utána szalad, átkapja a derekát... Ugy, de akkor a Julis egyszerűen felül kerekedne!

Ulve maradt.

Julis a sötét szürkületben már ott imbolygott a kámvás-kut körül.

Nagy ijedelem ágaskodott fel Pista torkában, mely ugy megszorította az ádámcstűkját, hogy szinte éldlt a lélekzete...

— Csak nem talán-tán? ...

E pillanatban nagyot csobbant. Mintha valami nehéz test dobódott volna a vízbe.

Pista felpattant.

— Julis! — kiáltotta.

S mint az eszeveszett kapta el az ostorfát.

— Julis!

— No, mi a? — egyenesedett fel Julis a kámvás mögül.

— Majd azt hittem, hogy... — szakadozott fel Pistából a félelem...

Julis nevetve mondta:

— A tele vödör esett bele...!

Pista előtt hirtelen kivilágosodott. Most már jól látott a sötétben is. Egészen jól. Elkapta a Julis két karját:

— Hát akkor mér guggoltál le?

— Ijettömbe...

S kissé hátralépett.

— Csak nem szándékozik kend mögin...?

Pistának most már nemcsak a két szeme, hanem az ábrázata is kigömbölyödött.

— Hát pedig most az eccő igazán mögérdömökdédl...

— Az elébb ugy-e nem?

— Az elébb...?

— Na...?

— Tudod, mit...? — mondta Pista, miközben oldal fordult. — Üsd vissza! Ehun-e!

S tartotta a hátát.

— Legalább kvittök löszünk!

Julis odalépett. Ököibe fogott jobb karját felemelte... de aztán csak leeresztette:

— Nem akarok kenddel kvitt lönni! Tuggya!?

— Hát akkó...?

— Az a rováson maradt! Majd kamatoztatom!

S azzal beszaladt a házba...

Pista meg utána.

Traktor-szántás Szentán!

Folyó hó 21-ikén (vasárnap) délelőtt 10 órától délután 4 óráig
Vuić Sava földbirtokos ur közvetlen a város alatti birtokán a
Dr. Pecarski Branislav ur által megvett

TWIN-CITY

traktor, Amerika legtökéletesebb és legegyszerűbb szerkezetű
 cséplő- és szántógépe munkaközben (mélyszántás, tarló-
 hántás, táracsázás)

a t. gazdaközönségnek be lesz mutatva

Az érdeklődőket tisztelettel meghivja

»SATURNUS«

műszaki és gépkereskedelmi részvénytársaság

Budapest, Teréz-körut 40

A legmakacsabb és legelhanyagoltabb
**székszorulást, gyomor-,
vese- és májbajokat**
gyorsan, biztosan és a kiujulás veszélye nélkül gyógyítja a

FIGOL

A FIGOL kiváló gyógyerejű dalmáciai füge nedv-
ből és tengeri füvekből készül, tehát minden
veszély nélkül alkalmazható még a legérzékenyebb
gyermeknek és idősebb személyeknek is.
Készíti és postán szétküldi Dr. SEMELIC gyógy-
szertára Dubrovnik 2. — Ára üvegenként 40 dinár,
három üveg 105 dinár, nyolc üveg 245 dinár. 7649

NYILT-TÉR

Opštinsko Poglavarstvo Klarija.

Broj 2161/1929.

Oglas

Opštinsko Poglavarstvo u Klariji ovime raspisuje
ofertalnu dražbu na manjak gljede nabavke 4 vagona á
10.000 kilograma prvoklasnih bukovih cepanica — bez
oblica — prošlogodišnje seče, postavljeno franko že-
leznička stanica Klarija.

Dražba će se održati na dan 28. jula 1929. godine
u 11. časova pre podne kod ovo opštinskog pogla-
varstva.

Ispata na dražbi postignute svote uslediće 15
dana po preuzimanju poslednjog transporta drveta.

Iziferovanje odnosno sa strane opštinskog pogla-
varstva preuzimanje iziferovanog ogreva mora usle-
diti najkasnije do 1. oktobra 1929. godine.

Sve takse ima da snosi poduzimač.

U Klariji dne, 15. jula 1929. godine.

Opštinsko Poglavarstvo.

Mesni Školski Odbor Bačko Gradište.

Br. 221—1929.

Oglas

Mesni Školski Odbor u Bočkom Gradištu
želi putem ofertalne licitacije nabaviti preko 10
vagona prvoklasnih grabovih ili bukovih cepani-
ca, dvogodišnju seču, za gorenje, bez oblica, pa-
njeva i trulih cepanica i 1—2 vagona koksa, sa
označenjem firme, odakle se nabavlja, franko že-
leznička stanica Bačko Gradište.

Ponude se imaju dati po vagonu od 10.000
kg u zatvorenim omotima (kovertama), taksirane
sa 100 dinara do 20. jula 1929. god.

Drvo i koks imaju se na označeno mesto iz-
liferovati do 30. avgusta 1929. god.

Iz sednice Mesnog Školskog Odbora, održa-
ne 30. juna 1929. god. u Bačkom Gradištu.

Josif M. Loković s. r. Knežević Mita s. r.
perovodja. 7793 predsednik.

Ügynökök figyelmébe!

NAGY KERESÉT

Elsőrendű cikkeink magánfeleknek
való eladására keresünk minden
vidékre képviselőket. Ajánlatok

Specialimport, Ljubljana

poštini pretinac 174 címre küldendők.

A világhírű

**svéd Osmos-habfürdő orvosok által
ajánlott fogyasztó.**

Hatása bámulatos. Használják idegesek, szív-
bajosok is, mert nem okoz szédülést, a vérnyomást
nem emeli, ellenben a vérkeringést előmozdítja.
Kapható minden gyógyszerárban, dro áriában,
illats értében, de 42 dinár bektüldése ellenében
egy fürdőt franko küld a vezérképviselőt:

Parfümerie LUXOL, Vel.-Becserek 43

BLEDBEN
nyaralók figyelmébe!

Az összes magyar
könyvujdonságok
bolti árón kaphatók

Hočevár bazárban
a Schlossbad mellett

Üzlethelyiség
szoba-konyhas lakással
aug. 1-re kiadó

Milovanovic György Novisad
Pašićeva ulica 25

ASZTALOSOKNAK
GYALULÁS ÉS EGYÉB GÉPMUNKA
ORÁNKÉNT Din. 40.—
Ing. Spitzer Faiparnál. Badalléva ulica 5

GLOBE-TROTTER BUREAU
de voyage et de tourisme

Utazási és Turista Iroda Páris

Jugoszláviai vezérképviselő Vel.-Becserek, Obala Princess Jelena 3
Jelentkezéseket elfogad augusztus és szeptember hónapokban tartandó
barcelona, szeptember, egyiptomi és a vajdasági középiskolai diákok
párisi kirándulására valamint egyéni és társas utazásokra egész Európába
és a tengerentúli államokba.

Weitzenfeld i Drug

Subotica

Interurban telefon 192

Gabonás és lisztes zsákok,
vizmentes ponyvák, ame-
rikai és kender kéveköttő
manilla olcsó beszerzési
forrása

Kérjen árajánlatot!

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye

BUDAPESTEN a

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23

a Keleti pályaudvarnál

Tejesen újonnan berendezett
kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári árak.

A Bács megyei Naplóra való hivatkozással
20% engedményt kap

Testvérvállalat

OSTENDE KÁVÉHAZ

Tulajdonos: GROSZ ÖDÖN

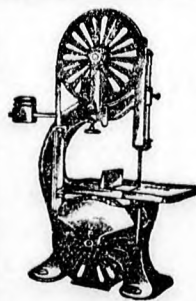
Bácskai exportmalom keres

a szakmában jártas

elsőrendű tisztviselőt

aki a német, szerb-horvát és a magyar nyelvet tökéletesen
bírja és mérlegképes könyvelő. Csakis hosszabb gyakor-
lattal rendelkező, komoly, szorgalmas munkasert keresünk,
aki állandó és tartós állásra helyez sulyt. A kellően felszerelt aján-
latokat „MALOMHIVATALNOK” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja

7842

2 évi hitelre is!

**Asztalosok, butorgyarak, fűrésztele-
pek és faárgyárosok figyelmébe!**

BÜTERLING leipzig famegmunkálógyár, Európa egyik
legnagyobb cégének vezérképviselőt Jugoszlávia területére
átvettem. Raktárból azonnal szállíthatok olcsó gyári áron
legmodernebb, legújabb kivitelű, legtekéletesebb golyóscap-
ágyazású gépeket és szerszámokat. — Minden gép szíjnélküli
meghajtásra, beépített villanymotorral szállítható.

Jellinek József
Subotica, Vilsonova ulica 51.

Férfi fürdőnadrág	8
Női fürdőruha, legdiva- tosabb mintázással	75
Gyapju női fürdőruha	95
Fürdősapka minden szinben	6

Selyem reform-nadrág minden nagyságban	30.—
Selyem kombiné és ingbugyi I-a minőség	65.—
Férfi divatesattal	6.—
Női gummiöv minden szinben	10.—
Gyermekzokni	2-50

Cserkészing zö d szia- ben	28.—
Férfiing minden szin- ben	30.—
Férfiing selyem elővel	40.—
Apaesing minden nagy- ságban	52.—
Puplinging legszebb divat- szinben végig egy anyagból	92.—

**Olcsó szezon
vásár**
BRÁČA
LITMAN-nál
SUBOTICA (HUSPIAC)

**Csak
július
12-20-ig**

**Raktáram tulzsufoltsága miatt
8 napra olcsó férfi fehérneműket rendezek
Szabott olcsó áraitból igen t. veszőimnek készpénz bevásárlás alkalmával még
20% engedményt nyújtok**
Balázs J. Jenő
női és férfi divatru üzlete SZUBOTICA, Aleksandrova u. 11 szám

**Csak
július
12-20-ig**

Naponta friss
I-a teavaj
kg.-ja 50 dinár
joghurt
és az összes bel- és külföldi
sajtok kaphatók
Trisicé Todor
tejtermékek kereskedésében
Subotica, Strossmeyerova ul. 22
Halpiac

**Hol
vásárol
a vidéki
Suboticán**

Garantált friss
I-a teavaj
kg.-ja 50 dinár
Naponta friss
joghurt kapható
Gulyás
tejesarnokában
Subotica, Rudičeva ul. 3.
Trumbičeva ul. 7
(Papucs-piac)

Bačka Topolán
30 év óta fennálló
pékség
teljes felszereléssel és la-
kással, a főútcán kávézó
és azonnal átvehető.
Bővebbet
Nagymélykúti András
vilányiszerezőnél
Bačka-Topolán
Ugyanott egy Wertheim-
szekrény eladó 7750

Butor

legjobb — gyári áron
Fister Gusztávnál, Fra Ješe trz 6
Barátok temploma során

Hölgyek és urak figyelmébe!
Kiváló szépen fest
és vegyileg tisztít
WIHART IMRE
Sokolska u. 3

Acélrollógyártás

a legjobb kivitelben, olcsón

Vásziacs Péter
ujjonnan berendezett rollógyártótelepén
Bene Sudarevičeva u. 41

METROPOL-GARAGE

vállalja az összes rend-
szerű autók javítá-
sát garancia mellett!

Oslobodjenja (Sentai) u. 23

RADIO

KONRATH D. D.

rádiókészülékei
olcsók, jók, megbízhatók

Mindenemű **elektronizációk**: fagyaltgép,
habverő, sütővasak stb., továbbá **fa- és komló-
permetezők** készítése garancia mellett

Puskás gépműhelyében
Tolstojeva u. 7

Butor izléses és jó minőségben, méltányos
árban, részletre is

Épület Mérth Lajos
asztalosnál
VII., Jugovića u. 13.

Szenzációs újdonság!

Minta ottalmazva 14908/1927. sz. a.

**Fémkeretes és ovális
kazetta és bőrönd**

Főszájtosságai: 1. Pehelkőnyű
2. Tariós, masszív
3. Elegáns, kecses

Andrássynál

Subotica szilgyártó, nyerges és bőröndös Csirkepiac

CSANTAVIREN
A
BÁCSMEGYEI NAPLÓ
RÉSZÉRE
HIRDETESEKET
eredeti díjazásban szerlat
FELVESZ
DÉR ANTAL
a Bácsmegeyi Napló
bizományosa

Olcsó, de jó javítást, kész
és rendelt cipőket csak a
gyorstalpaló
készít
Poštanska u. 4.
LUSPAI

Hirdetéseket
Sentaán a Bácsmegeyi Napló
részére

Melnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

Autók:

különböleg használt sze-
mely és teherautók,
FORD

AUTOBUSZOK

FORDSON traktor, mind
kifogástalan állapotban

755. eladó
WEIGAND & Co auto-
garage Subotica, Paje
Kujundžičeva 4, Tel. 61

Mész, beočinai port-
land-cement, fa-
szén, kovácszén,
tűzifa jutányos árban
kapható
Révai Adolf
Subotica
Sokolska 2 Telefon 551

SOMBORBAN
a BÁCSEMEGYEI
NAPLÓ részére
hirdetéseket
**Dr. Szántó
Miklós**
Kralja Petra u. 45. vesz fel
Telefonszám 341

Tűzifát
vagontételekben szállít,
földbirtokot
erdőtalajt Osijekhez közel
10-400 holdig ajánl
Suiyok Iván
Osijek I., Gunduličeva ul. 15

**Fayence- és
majolikafaburkolólapok**
padlózati keramittlapok és
samottanyag
nagy választékban jutányos árban állandóan
kapható:
Schomann és Bauer cégnél, Noviszad

**Bőröndöt, női kiegészítést,
nyergel és mindennemű bőrárut**
legolcsóbban
A. LAKS
Duna u. 20. szám alól Duna u. 36. szám
alól (Dietsgen vaskereskedés mellett) átvehető
és ujonnan átalakított speciális bőrárúüzletében
vásárolhat

»D A M A«

FEHERNEMŰ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

Aján:
valódi lyoni selyem-
ből készült hálóingeket,
combinéket, ingbugyikat,
ajándéknak
alkalmas pijamákat,
linon zsebkén-
dőket, ter-
tőket

Valódi „Trbovlje“
jeggyű 97% szénsavtartalmu kiváló örökséfinomságu
mésztrágya
kiváló eredményt mutat
Előjegyezhető az összes elárusítóknál is most
még tetszés szerinti szállítási határidőre
Sipos Sándor, Subotica
I. Sokolska 6. telefon: 968

MALOM KÉPVISELETÉT

keresi dalmát cég. Tekintetbe jönnek
malmok, melyek csakis elsőrendű liszt-
tet produkálnak és melyeknek Dalmá-
ciában még nincs képviselőjük. Kivá-
natra a cég garanciát is nyújt. Cim a
kiadóhivatalban vagy írásbeli uton »Ma-
lom P-1596« jelige alatt az Interklam
r. t.-nél, Zagreb, Marovska 28. 7789

Parkett-gyári **I-a tűzifa** 100 kgr.-ként **30** dinár. Nagyban vétel-
tőlgyulladékok házhoz szállítva **30** dinár. **J. Vujković i Drug** Szubotica
Tel. 6-69

Molnár & Moser-
féle világhírű

Eau de Cologne-

Russe
Chipre
L'origan

minden gyógytárban, drogériában és illatszertárban
kapható. Főlerakat: **Herczi-drogéria, Subotica**

LEVELEZÉS

L. U. Szeretném, ha nem lennének testi fájdalmak! Ha Isten ments, szenvednél... tüdő fájdalmak... minden rossz elmúlik! Engem az Élet nehézségei mellett mindig a Te nagy ajándékod vigasztalt. Talán enyhít valamit a tény, sohasem távolodok el Tőled. Az örömeimben, melletted a bajokban osztozkodni akarok Veled. Pénteken, hacsak lehet, látni akarlak. Okvetlenül írok. Semper idem.

7838

KIRAKATÜVEGEK, TÜKRÖK GARANTÁLT ELŐRENEMZÉSEK MINŐSÉGBEN KAPHATÓK AZ „ALBA-TÜKRÖGYÁRNÁL” NOVI-SAD.

4377

HÁZASSÁG

A jó házassághoz nem kell hozomány, de a szépség elengedhetetlen. A szépség útja a Vécsei-féle Kosmetikai Tanácsadó. Ára 40 dinár. Kapható minden könyvkereskedésben és megrendelhető a Minervánál, Subotica.

Hölgyek és urak! Megnyílt Palicsan a Vigadó épületében a Vénusz úri- és hölgyfodrászat. Ondolálás, manikűr és fejmosás. Férfifodrászat. Tisztelettel Funk János.

7666

FOGLALKOZÁS

Nagyobb vegyeskereskedés keres a pénztár, könyvelés és levelezés vezetőjére idősebb izraelita kisaszonny, vagy asszonyt, aki a német, magyar és szerb nyelvet (cirilicát) tökéletesen bírja. Részletes, fényképpel ellátott ajánlatban az eddigi működés és a fizetés igények is feltüntetendők. Teljes ellátás, lakás és családi bánásmód. Csak feltétlenül korrekciós és feddhetetlen előéletű hölgyek küldjék ajánlataikat Árpád Weil, Bijeljina, Bosna címre.

7827

Gazdaságban jártas gazdát keresek azonnali belépésre. Birkás István, Tavankut.

7843

Az izraelita templomi énekkarba jóhangú és gyakorlott énektudású férfi és női tagok felvételnek. Jelenkezni lehet az izr. hitközségi irodában.

7849

Fodrásznő, jó ondoláló, helyben állást keres. Cim: Margit-malom, Sudarevićeva ulica 48.

7823

Raktárnok, kaucióképes, gabonaszakmában azonnali felvételre. Cim a kiadóban.

7795

Közvetítjük a legrovidebb idő alatt az engedélyek minden fajtáját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés, lícno i mesno pravo stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9.

7786

Kertészt, aki uraságnál szolgált, keres Szemző Istvánné, Krnjaja.

7806

Házvezetőnő, rendszerető, jól főző, kerestetik. Cim a kiadóban.

7819

Dorothea Berkić wird von Frau Brestyánszky Žednik gesucht auf sofortigen Eintritt. 7815

Pincérgyűnétség, Freudenfeld Vilmos Pancsevón ajánl, keres, elhelyez mindennemű, elsőrendű kávéházi, szállodai személyzetet. 7824

Béres, aki hajlandó délszerbiai birtokra menni, tegyen ajánlatot következő címre: Milivoj Postić, Beograd, Kursulina ulica 38. 7688

Magiszterek, asszisztensek, gyakorlók állást nyervehetnek gyógyszerárakban. Komikalija, Novisad. 7447

Cimfestőség, ki természet után tud festeni és cimfestőmas felvétetik. — Cim Schmolka hirdetőirodában, Novisad. 7677

Keressék azonnali belépésre ügyes, szorgalmas vaskezeskedő-segédet szerb, magyar és német nyelvismerettel. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével. — Vantsik Mihály céghez, Jasša Tomić (Bánát) küldendők. 7788

6-os, 8-as MÁV-golyós csöplő, új, jutányosan eladó. Üzembem megtekinthető Vadóc Károlynál, Bácskatorpolán. 7749

Házhozjáró felsőruha varrónőt keresünk. Cim a kiadóban. 7816

Diákok előkészítése

Gimnázium, kereskedelmi akadémia és polgári iskola tanulóit, kiknek egy-két tantárgyból augusztusban kell letenniük az osztályvizsgát, előkészít több tanár és így lehetővé válik, hogy még a legszegényebb tanulók is a szünidő alatt biztos és szakszerű oktatást kapjanak az osztályvizsga letételére. Megkeresések Kardzićeva ul. br. 18. 7521

Házvezetőnői állást keres jogmegjelölésű középkorú övezgyasszony, a háztartásban teljesen jártas. Cim a kiadóban. 7769

Géplakatost azonnali belépésre keresünk. Előnyben azok, kik papiracskógyártásban már dolgoztak. — Unio, Subotica, Somborski put 39. 7783

Raktárnoki állást keresek malomban vagy nagyobb vállalatnál. Nyolcvagyonos malomban 6 évig működtem, mint raktárnok. Pálcs Franjo, Bačka Topola. 7801

Soffőr, kovács és traktorkezelő, mielőbbi belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 7797

Suche intelligentes, deutsches Fräulein zu meinem 5½ jährigen Sohne. Antritt sofort. Angebote bitte unmittelbar an mich: Dr. Zelenay Miklós, Advokat, Stari Bečej zu richten. 7796

Érettárgizott hölgygyakornokot keresek gyógyszer-táramba. Basch. Cantavir. 7709

Kovácssegédet keresek azonnali belépésre. Rodna kovács, Bajmok. 7590

KINTORNA

A gazdag bankár szemrehányóan mondja a lányának:

- Szégyelem, hogy a lányom cigarettázik.
- De papa, hiszen minden nő azt teszi.
- Ne feledkezzél meg előkelő társadalmi helyzetünkről és szívj egy szivart!

Két férj beszélget:
— Mi ez a csomó itt a zsebenedődn?
— A feleségem kötötte rá, hogy el ne felejtsem feladni a levelet.
— Na és feladtad?
— Nem, mert ő elfelejtette ideadni a levelet, mikor eljöttem.

Feleség: Az Istenért, nehogy bemenj abba az égő szobába.
Férj: Muszáj. Fontos papirosokat hagytam benn.
Feleség: Milyen fontos papiros?
Férj: Az utolsó cigarettapapirosaimat.

Egy úrtól megkérdezik:
— Mit tart ön jobbnak: a pneumatikus vagy a tömör abroncsot?
A magam részéről a pneumatikusat.
— Milyen autója van?
— Semmilyen. Gyalogjáró vagyok.

A falusi gazdát megkérdezik:
— Hallom, hogy hosszabb ideig beteg volt. Mi volt a baja?
— A szomszédomnak más véleménye volt, mint nekem és lassan-lassan meggyőződtem.

Brumzalára ráförmedt egy ismerőse:
— Micsoda dolog ez? Egy héttel ezelőtt kölesön adtam önnek az esernyőmet és még nem adta vissza.
— Sajnálom, de magamnak is szükségem volt rá. Folyton esett az eső.

Tüchtiges Kinderfräulein

geprüft, mit Jahreszeugnissen, per sofort zu 4 und 5 jährigen Mäderlein gesucht. Anfragen unter „Z e m u n“ sind an Annoncenbure u Schmolka zu richten 7763

Északamerikába: Canadába, Délamerikába: Argentiniába, Braziliába stb. utazni szándékozónak

ingyenes felvilágosítást nyújt a FRANCUSZKA LINIJA
Zagreb Beograd Sombor
Vel-Bečkerek, Obala Princeza Jelena 3

Kozmetikai szalon
Tulajdonos: **Dr. VÉCSEI JENONÉ**
Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villany és kvarcfénykezelés, paraffin terapia
Szeplők legújabb módszer szerint teljesen fájdalommentesen eltüntetése villanymal, hám-laszalás, kenőcsök alkalmazása nélkül.
Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

VÉTEL-ELADÁS

Ház II. kör, Oslobodjenja ul. 120. alatt eladó. 7850

Ház eladó élvezeti joggal. IV., Milodanovića ul. 31. 7824

Pult 3 méter hosszú és nyitott stélási eladó. Skotus Viator ul. 38. házmeszternél. 7825

Vendéglő és szálloda Noviszadon a vasútállomás közelében teljes berendezéssel eladó. Cim a noviszadi fiókkiaadóhivatalban. 7828

Kölcsönzések, kölcsönponyvák kaphatók Lederer Dezső cégnél, Sombor. 7832

Olcsó pálinka! Az aratás alkalmából rum és törkölypálinka literjé 20 dinár, vörösbor 6 dinár, fehérbor 7 dinár, a sör árát pedig palackonként 3 dinárra szállítottam le. Frank Sándor, a halpiacon. 7840

Írógép, Adler-rendszerű 750 dinárért sűrűgösen eladó. Nyilas ékszerésznél, Strossmajerova ulica. 7848

Veszek használt sósbor-szeszes üvegeket. Blum gyógyszer-tár, Subotica. 6190

Modern családi ház eladó. Štosova ulica 8. 7246

Jókarban levő 8-as magánjáró eladó, esetleg cséplésre kiadó. Bálint Károly, Stara Moravica. 7787

Szívógázmotor, 35/40 HP, olcsón eladó. Motorgépszert azonnala felveszek Zádóry, Stara Moravica. 7804

120 HP Nicholson gőzgép kazánal együtt kedvező feltételek mellett üzemképes állapotban eladó és bármikor megtekinthető. Singer, a Pátia malom bérloje, Bačka Topola. 7768

Sirköztűzlet, jól szortirozva, eladó a Bánáthban. Cim a kiadóban. 7690

»Merkur« paprikamalom, Horgos, megfelelő feltételek mellett eladó vagy bérebeadó. Érdeklődni lehet az igazgatóság tagjainál, Horgoson. 7691

Szálloda, kávéház, étterem bérelte, teljes berendezéssel, mozzival, terasz- és kerthelyiséggel, nagy járási székely központján átadó. Megtekinthető biztostó üzlet. »Bömeches« ügyvédsége, Bačka Topola. 7658

Ingatlanok és áruk

vételét és eladását közvetíti, bizományi árut értékesít, értékpapirokat, sorsjegyeket vesz és elad. Kemény banküzlet, Manojlovićeva 3. 5565

»Puch« motorkerékpár, jó karban, villanyvilágítással olcsón eladó. Érdeklődni lehet a »Tiszavidek« szerkesztőségében Sztari Becejen. 7626

Füzdőruhák, dresszek, szandálók, gyermek- és szokolcipők óriási választékban megérkeztek Budanović Teréz, Subotica, Rudić ul. Labor palota. 938

Köves ut mellett 47 lánca prima szántóföld tanyával együtt örökáron eladó. A föld B. Topolától 4 kilométerre fekszik és esetleg két részben is átvehető. — Érdeklődni lehet Nameszky Lajosnál Bácska Topolán, Fő-utca 555. 7730

Eredeti japán gomba, ismert ázsiai háziszér érelmeszesedés, kortinetek, bélrenyveség, álmatlanság ellen. Postai szétküldés. Blum gyógyszer-tár, Subotica, rópostával szemben. 6190

Használt boros hordók

minden mennyiségben azonnal tölthető 50 literrel 7000 literig kaphatók Krix Lajosnál, Subotica, Mažuranićeva ul. 19. 7112

Műlabak

műkarok, gyűgyfűzők, támogatók és betegelő-kocsik, Schönbrunnál, Subotica, Paja Kujundzićeva 20. 5817

Hol vásárol a vidéki legolcsóbban kész férfi, női, fiu és gyerekekruhát Subotican? Földes Samu ruhaárúházában, Rudics ucca gyümölcsiac. Férfiöltöny 525, divatraglán 675, női felöltő 425, gyermekruhák 225, Trencs coat 725, munkásruhák 140 dinártól. Tessék meggyőződni vételkényszer nélkül, ügyeljen a cégre. 2751

akkumulátor

készítése, javítása, töltése mindennemű anyagpótlással Wilhelm, Pašićeva ulica 2. 6386

Kis lakóház a kertvárosban eladó. Érdeklődni Budanovićeva 21. (Menhely előtt való ház). 7720

Jó állapotban levő használt Fordson-tractorkok, Oliver-ekék, Ford-autók, Ford és Fordson-alkatrészek — azonnali szállításra a legolcsóbb áron kaphatók. — Földvári Béla cégnél Szlari-Becsej és Senta. 5635

Bor 400 hektoliter, tőzes, édes literenként 6 dinár. 15 hektoliter finom törkölypálinka literenként 16 dinár, továbbá 25 kis lánca szálló eladó. Juhász Pál, Kraljevo-Brog. 6211

Jégszekrőnyt ne vegyen addig, míg Ujvári Ferenc asztalosnál, Temerin, meg nem nézi. Prospektus ingyen. 7274

Ház a Szegedi szőlőkben, Budanovićeva ul. 34. eladó és azonnal átvehető. — Érdeklődni ugyanott. 7296

Füzők, orvosi rendelésre, haskötők legmodernebb kivitelben Gutainénál, VII., Ostojićeva ulica 32. 4839

Mielőtt modern házat akar venni, ahol teljesen egyedül lakhat családjával háromszoba, konyha, fürdőszoba, terrasszal bent a városban posta közelében, több házak épülnek jutányosan eladók röviden készen átvehető. Bővebbet Földes ruhatárléban. 7529

Motorkerékpár, 2½ lóerős, új gumikkal és pótkalkrészekkel, 3400 dinárért eladó. Cim a kiadóban. 7694

LIFKA-KERT

HÉTFŐ, KEDD, SZERDA

ÉDEN KERT

Birnback híres szindarabja

Főszereplők:

Corinne Griffith
Levis Stonne

Eladó egy darab 70—80 HP Stock motor 6-vasú ekével, 2 darab Fordson-tractorkor, egyik majdnem vadonatúj, alig használt állapotban, egy 12 HP nyersolajmotor Dresdener Gasmotoren gyártmányu, egy drb Hofherr gyártmányu tengeri szártépő, Hofherr-Schranz 720 mm gyűrűsapágyas cséplőszekrény, 10 HP Renauer-gyártmányu benzínlokomobilal, teljes felszereléssel, valamennyi kifogástalan üzemi állapotban jutányos áron és kedvező feltételek mellett Agrikultúra, Szombor. 7701

Gyógyszertár, középforgalmu, bányai nagy városban eladó. Cim a kiadóban. 7507

Jégszekrényt mészárosoknak garanciával azonnal szállít Ujváry Ferenc asztalos, Temerin. 6834

Villaház Palícón, a fenyvesek során nagy bérjövdelemmel, több lakással butorozva, gazdasági épületekkel, szőlő, gyümölcsös kerttel, 2 lánca földdel olcsón eladó. Bővebbet Földes ruhaüzlet. 7484

Ház, igen szépen rendezve, vilnyvilágítással, eladó. Tomičeva ulica 56. (Szand-palya mögött)

»Palma« cipők kiválóságát minden vevőm dicséri. »Palma« cipőáruház, Huspiac, volt Mácskovics-ház — Szand-palya különlegeségeim megérkeztek. 3631

KÜLÖNFÉLE

A szépség hatalom, a szépség siker! Széplő és májfolt ellen használjon Kovács-féle nagyenyedi arkenőcsőt és borax-szappant. — Kapható mindenütt. Főlelakat: Hercul-drogéria, Subotica. 3101

Különbejárati 1—2 uccai szobát, esetleg butorozatlanul is augusztus elsejére keresek. Kizárólag a beltérrel lehetleg emeleten és vízvezetékekkel. Leveleket »Garson« jellegre a kiadóba kérek. 7829

Két szoba, konyhas lakás augusztus elsejére kiadó. Cara Lazara ulica 43. 7822

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagság és címzés költségessége számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívogott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésfeltevésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Olcsó árak

Olcsó árak

Divatos

Izléses

Tartós

Elegáns

2655

Pressburger
DIVATÉRTŐ KÜLÖNLEGESÉGEI

Allardó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cipőkből

Külön mértékostalv

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

Anderl-Rogge elismerten elsőrendű

Leánynevelőintézet

GRAZ — Lessingstrasse 19 Telefon 29—93
Szünidei otthon is. — Felvilágosítás, prospektusok

VÁROSI

MOZI

Hétfő—szerda

Kettős műsor!

Két előzet!

Lányok! Vigyázzatok!

Főszereplők:

OLIVE BORDEN és ANTONIO MORENO

EMBER NE IZGULJ!

Kalandos vígjáték. Főszereplők:

BILLIE DOVE és TOM MIX

Figyelem! Van szerencsém tudatni a szuboticiai közönséggel, hogy máától kezdve 20%-os engedménnyel végezzük a klozet-pucolókat. Egyedül a városi köztisztasági vállalkozó az, mely bármely más magánvállalatnál 20%-kal olcsóbban végzi a klozet-pucolókat. Tisztelettel Pečarszki Dusan városi köztisztasági vállalkozó, városház, félemelet 15. ajtószám. 7617

A főúccán egy újonnan épült emeletes épületben lévő két uccai szoba s vízvezetékkel felszerelt mosdószoba, nagy uccai erkéllyel butorozva vagy butor nélkül augusztus elsejére kiadó. Felvilágosítást nyújt »Dunav« biztosító Vilsonova ulica 11. 7821

Ujencok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrovidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. 7786

Szép kis butorozott szoba kiadó. Rádió Reklam, Subotica. 7802

Gsinosan butorozott két ágyszobás, külön konyha-használattal kiadó. Cara Lazara 15. 7717

Ház kétszobás lakással, garázsos, műhelynek alkalmas, kedvező részletfizetés mellett eladó. Cim a kiadóban. 7813

Ha reumájától szabadulni akar, használja a világszerte elismert póstyéni iszapot. Kapható gyógyszertárakban és drogériákban. Postai széküldés Blum gyógyszertár. Szubotica, főpostával szemben. Kérjen prospektust. 6190

Apróhirdetések Szubotican az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Pašičeva ulicán a Rádió-Reklam irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruházletében, Gyümölcs-piac, Noviszadon, Szomborban, Szentán, Veliki Beeskeren ottani fiókkiaadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

NAGY SZENZÁCIÓ!

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Vojvodina legnagyobb uri és női divatüzlete

Vuković Gerő, Subotica, Főtér

A raktáron lévő összes árukat gyári áron alul teljesen kiárusítom s az üzletet felosztatom. A n. é. közönség hosszú éveken át meggyőződött arról, hogy csakis a legjobb minőségű árukat tartottam s most a nehéz gazdasági viszonyok miatt

olcsó áron teljesen kiárusítom

2675 drb férfi ing, különféle
6300 drb férfi kalap, különféle
2300 drb nyakkendő
13300 pár férfi és női harisnya
1640 pár gyermek-harisnya
1030 pár férfi és női bőrkeztük
2820 pár férfi, női és gyermek kötött és cerna-keztük

Ezenkívül nagy mennyiségű fürdőruhák, pizsamák, férfi reggeli kabátok, zsebkendők, kölni vizek, utazó Plaidok és sapkák, bőr-ridikülők, pénz-, szivar- és cigarettatárcák, sábotok, férfi és női sálak

Habig, tolkönnyü, ezelőtt 325, most 250 din.
Borsalino, tolkönnyü, ezelőtt 300, most 230 din.
Panizza, ezelőtt 270, most 210 din.
Habig, nehezebb, béléssel, ezelőtt 330, most 260 din.
Borsalino, „ „ 320, most 250 din.
Panizza, „ „ 280, most 230 din.

Csipke, szallag s egyéb rövidáru cikkek ugy nagyban, mint kicsinyben is kiárusítom

MINDEN

Olcsó! Olcsó! Olcsó!

Tisztelettel

VUKOVIČ GERŐ

Csakis készpénz-fizetés mellett!

Csakis készpénz-fizetés mellett!